

A close-up photograph of a child's hands holding a red pencil with white polka dots, drawing on a piece of paper. Several other colored pencils (orange, green, purple, blue) are scattered on the wooden desk. The child's face is partially visible on the right side of the frame, looking down at the drawing. The background is softly blurred.

HOVEDRAPPORT

EVALUERING AF "MOD PÅ SKOLELIVET"

» RED BARNET UNØDOM «

mb
MOOS-BJERRE

Indhold

1. Om evalueringen og læsevejledning
2. Om "Mod på Skolelivet"
3. Hovedkonklusioner
4. Del 1: Læringscaféer
 - i. Om læringscaféerne
 - ii. Elevernes udbytte af læringscaféerne
 - iii. Skole- og kommunesamarbejdet om læringscaféerne
5. Del 2: Lektievenner
 - i. Om lektievenner
 - ii. Elevernes udbytte af lektievenner
6. Del 3: Særligt om de frivillige
7. Del 4: Opmærksomhedspunkter til Red Barnet Ungdom
 - i. Opmærksomhedspunkter for læringscaféerne
 - ii. Opmærksomhedspunkter for lektievenner
 - iii. Opmærksomhedspunkter for de frivillige
8. Metode og datagrundlag
9. Kontakt

Om evalueringen og læsevejledning

Evaluering af læringscaféer og lektievenner

Denne rapport beskriver en evaluering, som analyse- og konsulentfirmaet Moos-Bjerre har gennemført for Red Barnet Ungdom (RBU). Evalueringen undersøger og dokumenterer udsatte børns udbytte af indsatserne læringscaféer og lektievenner. Der er i evalueringen et hovedfokus på elevernes personlige, faglige og sociale kompetencer.

Evalueringen bygger på en lang række datakilder, der kombinerer forskellige metoder. Datakilderne er:

- Løbende monitorering via app blandt frivillige
- Observation af læringscaféer
- Fokusgruppeinterviews med elever i læringscaféer
- Duointerviews med lektievenner
- Enkeltinterviews med frivillige
- Enkeltinterviews med skoleledere/kontaktpersoner
- Dybdegående interview med en kommune om samarbejdet
- Desk research af tidligere studier

Evalueringen belyser således læringscaféer og lektievenner fra flere forskellige vinkler og kombinerer kvalitativ og kvantitativ metode, hvorved resultater og data bliver validerede, nuancerede, dybdegående og generaliserbare.

Læsevejledning

Evalueringens første sider indeholder evalueringens konklusioner, således at læseren fra start vil kunne orientere sig i de væsentligste fund.

Dernæst følger del 1, som sætter fokus på læringscaféerne, del 2, som sætter fokus på lektievenner samt, del 3, som sætter fokus på de frivillige. I disse delkapitler vil det være muligt for læseren dybdegående at orientere sig i evalueringens fund. I del 4 opstilles en række forslag til opmærksomhedspunkter, der peger på særlige forhold, som det kan give mening for RBU at arbejde videre med i forlængelse af evalueringens fund.

Slutteligt præsenteres evalueringens metoder og datagrundlag samt et bilag med evalueringens indledende desk research af tidligere studier.

Der vil løbende i evaluering kunne ses afbildninger af børnehænder. Disse stammer fra en øvelse som Moos-Bjerre udførte i fokusgruppeinterviewene med eleverne i læringscaféerne. Eleverne blev her bl.a. bedt om, ud for hver finger, at skrive, hvad de godt kunne lide ved deres læringscafé.

Om "Mod på Skolelivet"

"Mod på Skolelivet" er en indsats, som gennemføres af Red Barnet Ungdom med Egmont Fonden som partner. Indsatsen finder sted fra 2018-2021.

Indsatsen skal hjælpe børn og unge, som har faglige, personlige og/eller sociale udfordringer, der forhindrer dem i at opnå de nødvendige kompetencer, de skal bruge for at gennemføre en ungdomsuddannelse, med skolearbejdet.

Målsætningen er, at indsatsen skal give 5.000 børn og unge mellem 6 og 16 år mod på skolelivet ved at:

- Etablere 120 læringscaféer fordelt på 60 skoler
- Etablere 400 lektievenner
- Rekruttere 3500 frivillige i alderen 18-30 år

Elevernes læringsparathed skal styrkes gennem elementer som øget selvværd, styrkede kompetencer og øget motivation.

Om Red Barnet Ungdom

Red Barnet Ungdom er en selvstændig ungdomsorganisation, der arbejder for at sikre og forbedre børns vilkår. Red Barnet Ungdoms arbejde tager udgangspunkt i FN's Børnekonvention, og projekterne er drevet af unge frivillige mellem 15 og 30 år med støtte fra et sekretariat.

Om Egmont Fonden

Egmont Fonden er en erhvervsdrivende fond, hvis almennyttige del arbejder for at styrke udsatte børn og unges læring og livsduelighed. Egmont Fondens målsætning er, at alle unge er i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse i 2030.

HOVEDKONKLUSIONER

Konklusioner: Læringscaféer

Læringscaféerne udvikler eleverne socialt og personligt

Evalueringsens resultater tyder på, at mange elever, som deltager i læringscaféerne, har en både positiv social og personlig udvikling. Elevernes udvikling, efter at have været tilknyttet en læringscafé, kan konkret ses ved:

- Øget lyst og motivation til at lære.
- Mod til oftere at række hånden op i timerne for at svare eller stille spørgsmål.
- Mindre generthed.
- Nye venskaber blandt eleverne, både på tværs af klasser og årgange.

Eleverne får et fagligt udbytte over tid

Det helt overordnede indtryk blandt frivillige, elever og lærere er, at klart størstedelen af eleverne også får et fagligt udbytte af at komme i læringscaféerne. Dette gælder på tværs af aldersgrupper og klassetrin samt på tværs af formen på læringscaféerne. En vigtig pointe er dog, at lærerne og de frivillige har sværere ved præcist at pege på, hvor eleverne konkret fagligt udvikler sig, om end mange blandt både børn, frivillige og lærere udtrykker, at de oplever et udbytte på denne dimension.

Flere frivillige giver udtryk for, at det faglige udbytte kommer over tid, mens det personlige udbytte allerede er tydeligt fra start. Derfor er det formentlig nemmere for lærerne og de frivillige at påpege konkrete udviklingspunkter inden for det personlige og sociale område.

I nogle af læringscaféerne, som har været i gang i flere måneder, har lærere meldt tilbage, at de kan mærke en forskel i det faglige niveau hos eleverne, som kommer i læringscaféerne.

Skoler og kommuner er overordnet glade for samarbejdet

De skoler og kommuner, som indgår i projektet, tiltales alle af læringscaféernes grundidé om at nedbryde negativ social arv blandt eleverne. Ligeledes påskønner skolerne arbejdet med elever, som ikke kan få lektiehjælp hjemmefra eller bare generelt har brug for ekstra hjælp og opmærksomhed.

Eleverne er glade for at komme i læringscaféerne

Flere af de frivillige nævner, at de har forsøgt at skabe et trygt rum, hvor eleverne føler, at de kan tale med dem om private såvel som faglige ting. For mange af læringscaféerne er hovedindtrykket, at de er lykkedes med denne målsætning, hvilket konkret ses ved:

- At eleverne beskriver de frivillige som værende mere i øjenhøjde med dem, end deres lærere i skolen.
- At eleverne beskriver læringscaféernes atmosfære med positive ord som 'hyggelig' eller som 'et sjovt sted at komme'.
- At eleverne i højere grad oplever at kunne få hjælp, fordi der er færre elever til flere frivillige, som kan hjælpe.

Konklusioner: Læringscaféer

Mængden af aktiv og alternativ læring og lektiehjælp bør afhænge af elevernes alder

Evalueringen viser, at aktiv læring fungerer bedst som undervisningsform til elever på de yngre klassetrin eller mellemtrinnet. Elever i denne aldersgruppe synes, at aktiv læring er sjovt, samtidig med at de frivillige oplever, at eleverne opnår et fagligt udbytte. Modsat er de ældre elever glædest for lektiehjælp eller alternativ læring, der ligger forholdsvis tæt på konkrete skoleopgaver. Dette skyldes med stor sandsynlighed, at de ældre elever oplever et større pres i forhold til lektiernes omfang, faglige niveau og lærernes forventninger.

Et tæt samarbejde mellem skole, kommune og frivilligruppe er det vigtigste succeskriterie for en velfungerende læringscafé

Evalueringen af RBU's læringscaféer viser, at de mest velfungerende læringscaféer, målt på deltagelse af elever og engagement hos de frivillige og eleverne, findes på de skoler, hvor samarbejdet mellem skolen og frivilligruppen er tættest.

Det tætte samarbejde bidrager positivt til samarbejdet på en række punkter:

- De frivillige føler sig anerkendt og værdsat af skolerne, hvilket øger deres engagement.

- De frivillige føler sig bedre klædt på til at hjælpe eleverne, hvis skolen involverer de frivillige i elevernes baggrund, svagheder og styrker.
- De frivillige har bedre muligheder for konkret at hjælpe eleverne med diverse fag, hvis skolen fortæller, hvad elever på det pågældende klassetrin arbejder med i skolen og hvilket niveau, de bør være på.

Det tætte samarbejde er dermed med til at ruste frivilligruppen til at støtte og hjælpe eleverne bedst muligt fagligt, samtidig med at det øger de frivilliges engagement og motivation. Et godt eksempel på en skole, hvor samarbejdet er tæt og læringscaféen er velfungerende er fremhævet i casebeskrivelsen på side 17.

Udover et tæt samarbejde med skolerne, viser evalueringen, at lignende principper gør sig gældende i forhold til de steder, hvor RBU indgår et samarbejde med en kommunal forvaltning, om at have læringscaféer på skoler i kommunen. Her er tæt kommunikation - også i forhold til de positive virkninger af indsatsen - vigtig at prioritere.

Konklusioner: Lektievenner

Lektievenner styrker primært elevens personlige og faglige selvtillid

Overordnet viser evalueringen, at samtlige elever har et stort udbytte af ordningen. Interviewene giver det indtryk, at det især er i forhold til den personlige udvikling, at eleverne rykker sig: De tør række hånden op i timerne, holde præsentationer og får større faglig interesse og selvtillid.

Interviewene afspejler, at det personlige og faglige udbytte påvirker hinanden gensidigt. Således, påvirker den personlige udvikling – herunder elevernes selvtillid – positivt deres lyst og motivation for at lære, hvilket styrker deres faglige udvikling. Samtidig er faglig udvikling hos eleverne med til at højne elevernes selvtillid og dermed det personlige udbytte. Man kan således tale om en positiv spiral eller vekselvirkning mellem personlig udvikling og fagligt udbytte.

I forhold til det faglige udbytte af lektieven-indsatsen, nævner flere af eleverne, at de er blevet konkret bedre til bestemte fag eller kommer med eksempler på situationer i skolen, hvor de har følt sig bedre klædt på, end før de havde lektievennen.

Ligeledes fokuserer flere af lektievennerne på at skabe et personligt bånd til eleverne, således at lektieven-indsatsen bliver en blanding af et projekt, hvor eleverne får et stort fagligt udbytte, men især også rykker sig på det personlige plan.

De frivillige har svært ved at vurdere elevernes konkrete faglige udvikling

Alle frivillige nikker genkendende til en oplevelse af, at eleverne udvikler sig gennem ordningen, og får større faglig og personlig selvtillid. Størstedelen af de frivillige har dog svært ved at vurdere elevernes mere konkrete faglige udvikling.

Det kan skyldes flere faktorer:

- De frivillige har i mange tilfælde ingen kontakt med elevens skole eller lærere. Således får de frivillige ikke feedback på, hvorvidt eleven forbedrer sig i bestemte fag eller emner, klarer sig bedre i test mm.
- Eleverne i lektievenner kommer som oftest fra ressourcetsvage hjem og har i nogle tilfælde forskellige ballast, hvilket betyder, at fokus hos de frivillige naturligt ligger på først og fremmest at styrke elevens tro på sig selv og dernæst elevens konkrete resultater. Flere af eleverne forbinder skolen med noget meget negativt og taler dermed ikke med de frivillige, om hvordan det går.

De frivillige har derfor svært ved konkret at sætte fingeren på, hvor eleverne udvikler sig fagligt, fx i hvilke fag. Dog mener alle frivillige, at eleverne overordnet udvikler sig fagligt, hvilket eksempelvis ses ved at en elev har opnået en større fornemmelse for og/eller lyst til at tilgå faglige opgaver.

RBU's læringscaféer og lektievenner – helt kort:

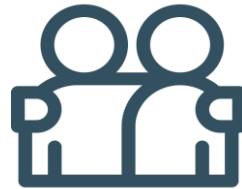
Helt kort understøtter læringscaféerne og lektievenner bl.a. at:

Elever har øget lyst og motivation for at lære

Elever tør række hånden mere op i timerne

Nye venskaber både på tværs af klasser og årgange

At eleverne får et positivt bånd til en eller flere frivillige

At frivillige og lærere oplever et højnet fagligt niveau hos eleven

DEL 1: LÆRINGSCAFÉER

Om læringscaféerne

Mere end "bare" en lektiecafé

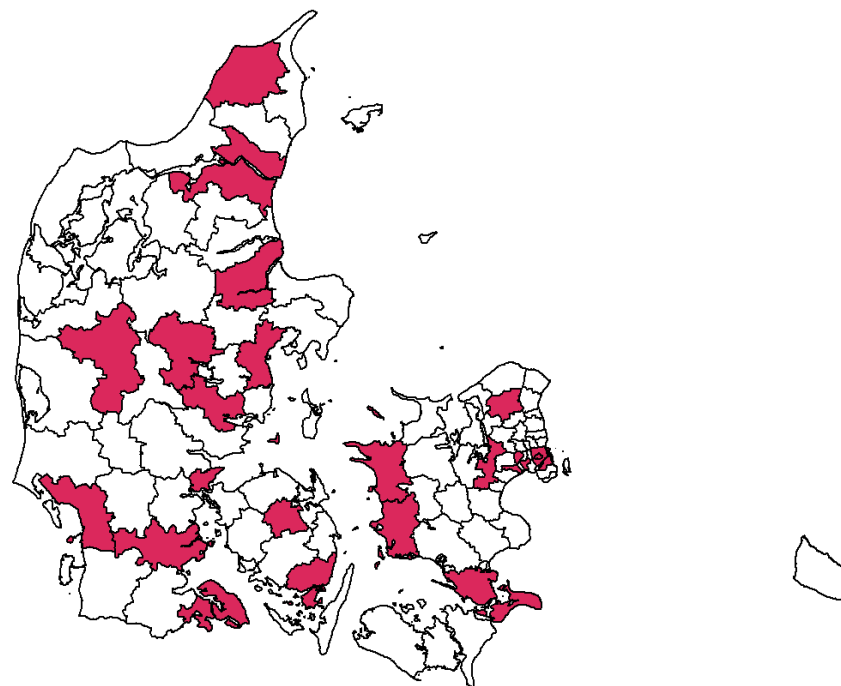
RBU's læringscaféer adskiller sig fra lignende indsatser med lektiecafeer på en række punkter. Fokus er her i højere grad på den enkelte elevs faglige, sociale og personlige behov og ikke kun på hjælp til dagligagens lektier – deraf navnet *læringscafé* frem for *lektiecafe*.

Formålet med læringscaféerne er at ruste socialt udsatte eller sårbare og udfordrede børn og unge til et godt skoleliv i folkeskolen og bl.a. øge deres forudsætninger for at gennemføre en uddannelse senere i livet. Læringscaféerne understøtter skolerne, lærerne og forældrene ved at skabe et samarbejde mellem skole og civilsamfund. Der etableres således et læringsrum for de børn og unge, som har brug for det. Læringscaféerne er dermed et supplement og ikke en konkurrent til skolerne.

Læringscaféerne tager udgangspunkt i to principper:

- 1) Træning af faglige færdigheder gennem aktiv læring og alternativ læring
- 2) Tæt skolesamarbejde, hvor kontaktlærere på skolen henviser udfordrede eller udsatte elever, som de mener kunne have udbytte af RBU's tilbud. Kontaktlærere koordinerer desuden det faglige fokus i cafeen i samarbejde med de frivillige.

**Kommuner i Danmark,
hvor RBU har en læringscafé**
(oktober 2019)

Om læringscaféerne

Den typiske elev

Eleverne henvises af en lærer på skolen enten på baggrund af faglige eller personlige udfordringer. Eleverne kan eksempelvis være meget stille i timerne, inaktive i timerne eller have svært ved et konkret fag.

Kønsfordelingen er nogenlunde lige på de fleste læringscaféer. Eleverne kommer fra meget forskellige baggrunde, hvoraf en del er tosprogede og/eller har forældre med ingen eller dårlige danskundskaber. Elevernes motivation for at deltage i læringscaféerne er vidt forskellig; nogle synes, det er dejligt at få styrket deres faglige kunnen, andre synes, det er sjovt eller hyggeligt at være sammen med de frivillige eller deres klassekammerater.

Den typiske frivillige

Størstedelen af de frivillige i læringscaféerne er mellem 18 og 30 år. I læringscaféerne er der typisk omkring otte frivillige, hvoraf én eller to er projektledere. De frivillige har ikke bestemte faglige profiler, men på baggrund af deltagelse i uddannelsesdage, projektlederintroduktioner med alle projektledere og teamopstart med nye frivilligrupper, er alle rustet til at varetage det frivillige job med udfordrede eller udsatte børn og unge.

Den typiske frivillige i læringscaféerne er studerende på en lang videregående uddannelse. Der er bred variation i, hvad de frivillige studerer – både pædagogiske fag, naturvidenskab, samfundsvidenskab, humanistiske og kunstneriske fag er repræsenteret. Enkelte frivillige er dog unge, som efter gennemført studentereksamen eller anden ungdomsuddannelse holder sabbatår og derfor har tid og overskud til at engagere sig frivilligt i projektet.

Der er en svag overvægt af kvinder, hvilket er meget almindeligt i frivillige indsatser af denne karakter.

Om læringscaféerne

I forbindelse med monitoreringsværktøjet er de frivillige blevet spurgt om, hvor mange henholdsvis elever og frivillige, der har været til læringscaféen.

Svarfordelingerne på antal elever og frivillige ses på figurerne til højre.

Det kan ud fra svarfordelingerne ses, at der typisk er et sted mellem 2 og 4 frivillige til stede under læringscaféerne. Fordelingen blandt eleverne er mere spredt, men det mest hyppige antal af elever er 8.

Disse fordelinger fortæller med andre ord, at der til en typisk læringscafé vil være omkring 2,5 elever per frivillig. Læringscaféerne muliggør således, at eleverne i højere grad kan få en ung voksens opmærksomhed, stille spørgsmål eller få hjælp til opgaver, end det er tilfældet i den normale undervisning i skolen.

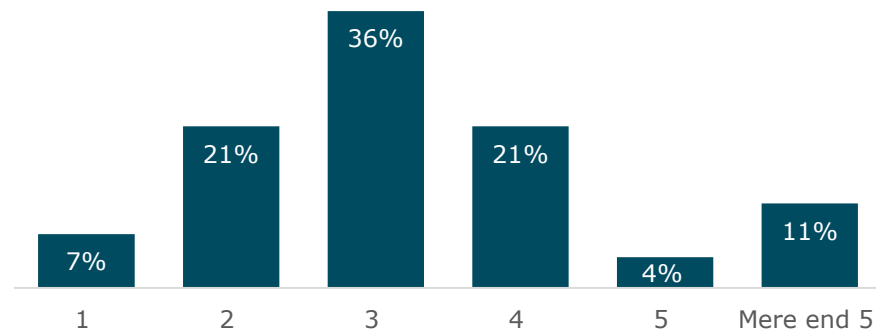
Indsigt fra forskningen:

Fælles opgaveløsning hjælper socialt udsatte børn fagligt

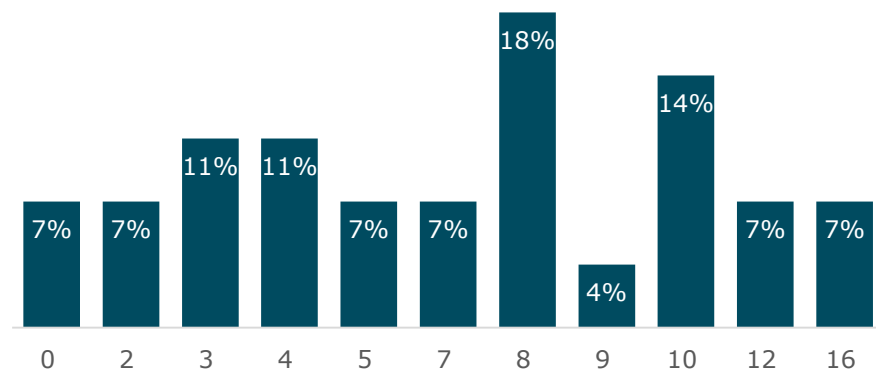
Tidligere undersøgelser viser, at elever fra socialt udsatte hjem i højere grad klarer sig bedre, hvis læreren lægger større vægt på elementer som fælles opgaveløsning, mindre tavleundervisning og mere tid til lektiehjælp i undervisningen.

Kilde: *Lærere, undervisning og elevpræstationer i folkeskolen, SFI 2013*

Hvor mange frivillige har der været i læringscaféen i dag (inklusive dig selv)?

Hvor mange børn har der været i læringscaféen i dag?

n = 31

Læringscaféernes indhold og form

Læringscaféerne er meget forskellige

Da det er den konkrete frivilligruppe, som bestemmer form på og tilrettelæggelse af den enkelte læringscafé, er der stor diversitet mellem læringscaféerne. Planlægningen af indhold og form sker dog oftest i samarbejde med skolen og med input fra RBU, men i sidste ende er det de frivillige, som står for den endelige dagsorden. Dermed er der vidt forskellige måder, hvorpå læringscaféerne kan foregå. Indtrykket er, at der er flere forskellige modeller, som kan fungere godt, afhængig af de frivillige, elevernes alderstrin og efterspørgsel fra skole, elever og forældre.

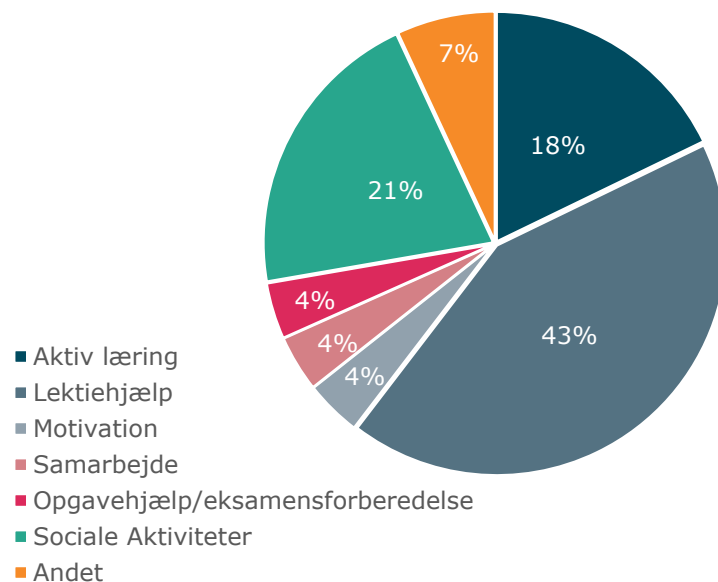
De fleste læringscaféer har både faglige og sociale elementer. Den faglige del består både af generelle aktive læringsøvelser og af konkrete lektieaktiviteter med eleverne. To elever beskriver indholdet i deres læringscafé således:

"Vi laver lektier og så har vi pause, og så leger vi bagefter." - Elev i læringscafé

"Vi laver alle mulige lege i læringscaféen, men også almindelige lektier." - Elev i læringscafé

Som man kan se af figuren til højre, er hovedfokus meget varierende. Aktiv/alternativ læring og lektiehjælp fylder henholdsvis 18% og 43%, men også sociale aktiviteter er i fokus i læringscaféerne (21%).

Hvad har hovedfokus været i læringscaféen i dag for eleverne?

n = 31

På de næste to sider er to meget velfungerende, men vidt forskellige eksempler på læringscaféer præsenteret. De to cases kan anskues som værende to yderpoler: Den ene består udelukkende af aktive læringsaktiviteter, mens den anden af ren lektiehjælp. De fleste øvrige læringscaféer lægger sig et sted midt imellem og bruger eksempelvis den første time af to på lektiehjælp, og dernæst har de frivillige planlagt en faglig læringsaktivitet.

To eksempler på læringscaféer

Case A

Aktive læringsaktiviteter for mellemtrinnet i Odense

På Tingkærskolen planlægger én eller to frivillige hver uge et program for ugens læringscafé. Alle aktiviteterne er aktive læringsøvelser med et overordnet tema fx "Interviews", som programmet til højre viser. Der printes forinden et program, som lægges ud på bordene, så elever og øvrige frivillige kan holde sig orienteret om tidsplanen.

I de fleste af aktiviteterne smelter leg og læring sammen, og eleverne er også fysisk aktive og kreative fx med at bygge mikrofoner. Midtvejs – eller når støjniveauet bliver for højt – går alle udenfor i gården og spiller et fælles spil stikbold eller laver noget andet udendørs.

Alle elever og frivillige laver ved læringscaféens start- og sluttidspunkt et kort 'tjek ind' og 'tjek ud', hvor alle elever har mulighed for at fortælle, hvordan de har haft det den pågældende dag, samt hvad de har lært.

Læringscaféen er populær, og der er mange elever, som bruger den. Eleverne har også selv efterspurgt, om læringscaféen kan udvides med en halv time, så den varer to fulde timer til stor glæde for de frivillige.

Læringscafé. D. 1/5-2019, kl. 14.00-15.30

14.05-14.10: Check ind + inddelle i Journalist og Person.

INTERVIEW DAG, evt. på ENGELSK, byt roller og find på roller! Interviewer skal gætte hvem personen der interviewes er, men personen må ikke selv sige deres navn, men blot svare på spørgsmål.

14.10- 14.20: Bygge mikrofoner og forberede hvilke roller der skal interviewes

14.20- 14.40: Gruppe A interviewer gruppe B, og skal forsøge at gætte hvem Person B er.

(Ideer til interviewpersoner: Thomas Blachmann, Justin Bieber, Barbie Girl, Timon eller Pumba, Messi, Fie Laursen, en af de frivillige osv.)

14.45- FÆRDIG. INTERVIEW MED BØRN BEGYNDER.

14.45-15.00 - PAUSE/(stikbold? ©)

15.00 - 15.20: Læse

15.20-15.30 Check ud

Program for læringscaféen d. 1/5-19

To eksempler på læringscaféer

Case B

Lektiehjælp for de ældste elever i København

Hver dag fra mandag til torsdag fra kl 16-19 på Nørrebro hjælper en række frivillige de fremmødte gymnasieelever med deres lektier, opgaver og afleveringer. Eleverne kommer fra gymnasier i hele København, men de fleste bor i Nørrebroområdet, hvor læringscaféen ligger.

De frivillige har forsøgt at sammensætte frivilligruppen og de daglige teams således, at alle de store fagområder er dækket ind hver dag. Dette skyldes, at det kan være svært at hjælpe elever på gymnasieniveau med et fag, man ikke selv er godt bekendt med. De frivillige mener, at de godt kan bruge nogle flere frivillige, som er stærke på naturvidenskab og fremmedsprog såsom tysk, fransk og spansk.

Det er meget forskelligt, hvor mange elever, der møder op. I perioder er der stort fremmøde (+15 elever), og i andre perioder er det mere sparsomt med elever. Alle forsøg med fælles aktiviteter er for nu droppet, da det især er lektiehjælpen, der giver mening for både elever og frivillige.

Læringscaféen har en "frivillig-væg", hvor der hænger billeder af alle de frivillige, hvilke fag, de kan hjælpe med, og hvilke ugedage de er i læringscaféen.

Princippet bag en frivilligvæg med billeder af de frivillige (konstrueret eksempel).

Elevernes udbytte af
læringscaféerne

Elevernes overordnede udbytte

Frivillige og lærere oplever, at eleverne udvikler sig

Både frivillige og lærere tilkendegiver i interviewene i undersøgelsen, at de oplever, at eleverne får et udbytte af læringscaféen. To lærere siger bl.a.:

"Jeg kan se, at det giver eleverne en ekstra støtte og dermed forældrene noget aflastning den vej." – Kontaktperson på skole med læringscafé

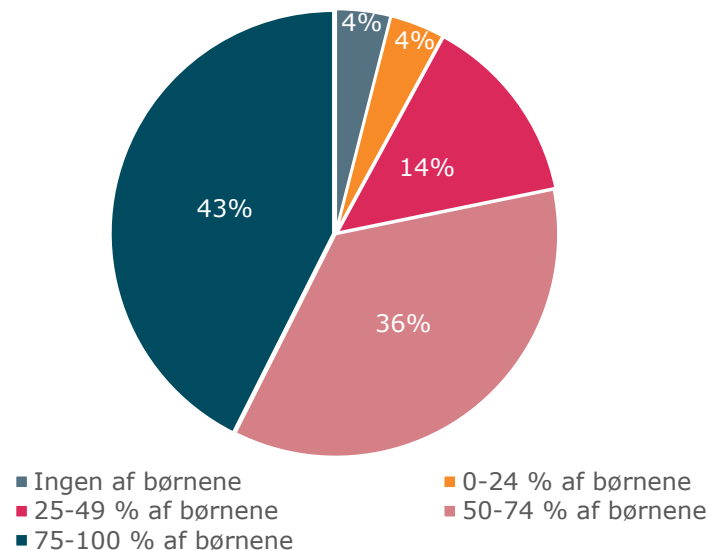
"Hos de elever, som jeg underviser, som kommer i læringscaféen, kan jeg mærke lidt mere motivation. Lidt mere lyst til at række hånden op. Det er ikke længere så pinligt at spørge om hjælp. De sænker skuldrene lidt i forhold til det faglige. De putter ikke med det." – Kontaktperson på skole med læringscafé

Data fra monitoreringsværktøjet viser, at de frivillige oplever, at langt over halvdelen af eleverne får et udbytte af læringscaféen. 43% har således svaret, at de oplever, at mellem 75 og 100% af eleverne får et udbytte og 36% har svaret, at de oplever, at 50-74% af eleverne får et udbytte.

På baggrund af interviewene med både lærere, elever og frivillige er det overordnede indtryk, at der både er tale om et fagligt, personligt og socialt udbytte.

Flere frivillige giver især udtryk for, at de oplever, at flere elever har et stort, og meget hurtigt mærkbart, personligt udbytte af at komme i læringscaféen. Det faglige udbytte bliver i højere grad synliggjort over længere tid, og efterhånden som eleverne kommer i læringscaféen i lange perioder.

Efter din vurdering, cirka hvor stor en andel af børnene, har fået et udbytte af læringscaféen i dag?

n = 31

Flere frivillige nævner eksempler på elever, som var meget generte, da læringscaféen begyndte, men som har fået styrket deres personlige og faglige selvtillid.

"Vi havde en pige det første halve år. Hun sagde aldrig en lyd og lige pludselig en dag afbryder hun de andre og smiler og griner. Det fortsatte indtil hun stoppede. Hvis man kigger på den personlige udvikling i det, så var der virkelig en stor udvikling." – Frivillig i læringscafé

Elevernes overordnede udbytte

Eleverne synes, at det er sjovt at komme i læringscaféen

På baggrund af både gruppeinterview og observationer med elever og frivillige er konklusionen, at størstedelen af eleverne synes, at det er sjovt at komme i læringscaféen. Dette skyldes både det faglige og det sociale aspekt. Eleverne fremhæver således både, at aktiviteterne er sjove, at de frivillige er spændende og inspirerende voksne, samt at det er sjovt at være sammen med sine klassekammerater på nye måder og møde elever fra de andre klasser. En elev siger bl.a.:

”Det er meget skolerelaterede ting, men det er sjovt, fordi man ikke bare sidder stille. Det er det, at man rører sig, der er sjovt.” – Elev i læringscafé

Et stabilt fremmøde

Ligeledes er det overordnede indtryk på baggrund af observationer og interviews med lærere, elever og frivillige, at der på de fleste læringscaféer er et forholdsvis stabilt fremmøde dvs., at de samme elever bliver ved med at komme hver uge i hele skoleåret. Adspurgt om de vil anbefale læringscaféen, svarer de fleste også positivt. En elev opsummerer bl.a.:

”Hvis jeg skulle anbefale læringscaféen til mine venner, ville jeg sige til dem, at det er sjovt, og at man lærer en masse.” – Elev i læringscafé

Nogle elever mangler motivation

Det betyder dog ikke, at nogle elever ikke også af og til kan mangle motivationen til at møde op. Ved observationerne opleves nogle gange, at de frivillige på vej til læringscaféen skal gøre en indsats for sørge for, at samle enkelte elever op i skolegården eller på gangene for at sikre sig, at de kommer til læringscaféen. Undervejs blev også observeret at enkelte elever også kan miste motivationen til at være der eller til at deltage i de planlagte aktiviteter, og de frivillige må således tale med dem og forsøge at motivere dem. Dette er en svær opgave for flere frivillige, som belyses særskilt i del 3 om de frivillige.

Få af frivilligrupperne påtaler i interviewene, at enkelte elever, som er ekstraordinært demotiverede eller udadreagerende, kan ødelægge det for resten af elevgruppen, som dermed ikke får noget ud af læringscaféen:

”Der er én elev, som ikke er der i dag. Han er sådan en, som afgør for hele gruppen, om det bliver en god eller en dårlig dag. Hvis han er i dårligt humør, går alt dårligt. Der er ikke noget, vi kan gøre ved det. Det er bare sådan, det er.” – Frivillig i læringscafé

Elevernes faglige udbytte

Elevernes faglige udbytte ses over tid, men er svært at sætte fingeren på

Det helt overordnede indtryk på baggrund af interviews med elever, frivillige og lærere er, at de fleste har en oplevelse af at størstedelen af eleverne får et fagligt udbytte af at komme i læringscaféerne. Dette gælder på tværs af aldersgrupper og klassetrin samt på tværs af formen på læringscaféerne.

Som nævnt giver nogle frivillige udtryk for, at det faglige udbytte er mere langsigtet end det personlige udbytte, som i højere grad ses fra læringscaféens start. Samtidig har både lærere og de frivillige dog svært ved konkret at pege på, præcis hvor eleverne er blevet fagligt bedre, i forhold til at pege på konkret personlig udvikling som fx en større selvtillid hos en bestemt elev. Det højnede faglige udbytte er altså i højere grad en fornemmelse hos lærerne og de frivillige og falder i interviewene en smule i baggrunden sammenlignet med den personlige og sociale udvikling.

De fleste lærere og frivillige har dog en opfattelse af, at eleverne har et overordnet positivt fagligt udbytte af at komme i læringscaféerne. Flere af de frivillige giver også udtryk for at have fået positiv feedback fra lærerne på skolerne i forhold til, at lærerne kan mærke en forskel i det faglige niveau for de elever, som kommer i læringscaféerne:

“Klasselærerne siger, at de klarer sig bedre og har det bedre. Det er fedt at høre og at se.” – Frivillig i læringscafé

I læringscaféen er der flere voksne per elev

En ting, der går igen i evalueringen af læringscaféerne er, at eleverne oplever det som positivt, at der er flere voksne til stede. Dette betyder, at det i læringscaféen er lettere at få opmærksomhed og hjælp til det, eleven synes er svært, end det er tilfældet i klassen. Det er også nemmere at få social kontakt til de frivillige og knytte et personligt bånd. Dette går som nævnt igen i samtlige læringscaféer og også på tværs af alderstrin. En elev i de mindre klasser fortæller:

“I klassen er vi mange børn, og der kan læreren ikke være ved alle hele tiden. I læringscaféen kan man bare spørge, hvis man har spørgsmål og så kan man få hjælp, fordi der er flere lærere.” – Elev i læringscafé

Og ligeledes siger en gymnasieelev:

“I klassen kan man aldrig få individuel hjælp. Det hér er undervisning dedikeret kun til mig.” – Gymnasieelev i læringscafé

Med det mindre antal elever per voksen følger også i de fleste læringscaféer mindre støj, hvilket flere elever også giver udtryk for at de sætter stor pris på:

“Der er meget mindre larm i læringscaféen end i skolen.” – Elev i læringscafé

Elevernes faglige udbytte

Læringscaféen giver mulighed for én-til-én- lektiehjælp

I forhold til lektier og opgaver giver især de ældre elever i interviewene udtryk for, at de får et stort udbytte til læringscaféen. Dette skyldes bl.a., at der i læringscaféerne er bedre mulighed for én-til-én-hjælp end i skolen. To gymnasieelever siger bl.a.:

"Hvis jeg ikke havde haft dem [de frivillige] i 2.g, så ville jeg ikke vide, hvad jeg skulle gøre."
– Gymnasieelev i læringscafé

"Jeg har fået bedre karakterer af at komme her."
– Gymnasieelev i læringscafé

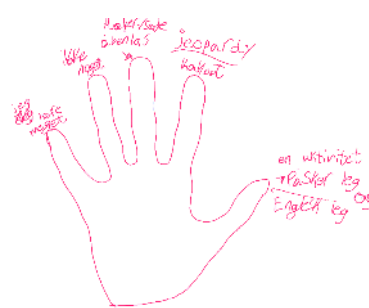
I en læringscafé for mellemtrinnet, der blev observeret, går den første time med at løse skoleopgaver. Dette synes eleverne godt om, for så slipper de for at lave det derhjemme. Ligeledes oplever de, at læringscaféen giver dem et forspring i deres klasse, når kammeraterne ikke altid har lavet deres lektier:

"Det er godt, for vi får lavet vores opgaver. Det er ikke alle de andre, der når det, så de kunne godt have brug for at komme her og gøre det." – Elev i læringscafé

Aktiv og alternativ læring giver uventede forspring i klassen

Både elever og frivillige giver i interviewene udtryk for, at de lærer noget af både aktive eller alternative læringsøvelser og af mere traditionel lektiehjælp.

Blandt de alternative og aktive læringsøvelser fremhæver eleverne, at det er dejligt at lave noget fysisk, hvor man bevæger sig, mens man lærer. Der nævnes især aktiviteter som indeholder et konkurrenceelement: Kahoot!, Jeopardy, stafetter, spil og lignende øvelser. Denne tilgang skaber et rum, som eleverne oplever som både sjovt og lærerigt.

Elevernes sociale udbytte

Stort socialt udbytte af samværet med de frivillige

Mange læringscaféer har også stort fokus på det sociale aspekt og på elevernes sociale trivsel. En kontaktlærer udtaler i et interview, at læringscaféen konkret har hjulpet en af hendes elever, med sociale udfordringer:

”Jeg har elev med sociale problemer, men i læringscaféen er han i færre konflikter. Det er et tiltag. Selvom det er svært at måle og se.” - Kontaktperson på skole med læringscafé

Generelt er det indtrykket gennem både interviews og observationer, at de frivillige mange steder sætter god tid af til at snakke med eleverne, hvis de er kede af det eller har haft dårlige oplevelser i løbet af ugen. Dette lader til, at give elever med sociale vanskeligheder i skolen et frirum og en positiv kontakt til voksne på deres egne præmisser. En elev siger om de frivillige:

”De er søde, og de hjælper altid, hvis man har svært ved noget, eller hvis man har ondt nogle steder. Eller hvis man er ked af det.” – Elev i læringscafé

Flere af de frivillige nævner, at det er vigtigt for dem, at eleverne føler sig trygge, samt at man kan tale om ting, som ikke nødvendigvis omhandler det faglige. En frivillig siger om dette:

”Flere af dem føler, at vi er venner. Vi joker og vi griner. Jeg vil gerne have, at de føler sig tætte med os, så de kan komme og sige ting til os, som ikke kun handler om lektier. Jeg prøver at få et tæt forhold til dem.”
- Frivillig i læringscafé

Et andet element er, at eleverne oplever, at de frivillige på den ene eller anden måde er forskellige fra deres lærere; de er fx yngre og går langt for at skabe en hyggelig stemning i læringscaféerne:

”De er meget bedre end vores lærere. De er sjovere og hyggeligere end lærerne.” – Elev i læringscafé

Tjek ind-aktivitet har positiv betydning

Ved observationerne oplevedes, at flere af læringscaféerne starter og slutter cafeen med en ”tjek ind”-aktivitet, hvor hver elev og hver frivillig kort siger sit navn og en status på sin dag eller humør. Det kunne fx være: ”Jeg hedder Magnus, og jeg er sej” eller ”Jeg hedder Matilde, og jeg har haft en god dag”.

Denne opsamling på det sociale og personlige plan virker til at give eleverne et rum til at sige, hvordan de har det, og samtidig hjælpe de frivillige med at tage højde for elevernes humør og behov den pågældende dag. Derudover giver den fælles opsamling i en rundkreds også en god struktur på læringscaféen. På den måde bliver alle hørt, og har mulighed for at sige, hvad de har på hjerte.

Elevernes sociale udbytte

De frivillige er i øjenhøjde

Et gennemgående træk i interviews med eleverne er, at de frivillige er i øjenhøjde med eleverne. I flere af læringscaféerne kommer de frivillige selv fra lokalområdet, og de har måske endda selv gået på skolen. De kommer fra en baggrund, der minder om elevernes, og kan derved relatere til elevernes livssituation på forskellige måder. På én skole snakkede en af de frivillige i pausen med to piger fra mellemtrinnet, om hvordan det var at bruge påskeferien på at gå i arabisk skole og faste i forbindelse med ramadan. Den frivillige var her i øjenhøjde med eleverne, og de delte fælles oplevelser, hvilket tydeligt gjorde indtryk på dem. Ligeledes styrkes kommunikationen med de ældre elever af, at de frivillige, for de flestes vedkommende, selv er under uddannelse og har en alder, der gør, at de kan kommunikere og relatere til elevernes liv og verden på en gunstig måde:

"Det behøver ikke kun at være lektier, man får hjælp til. Man får også råd til, hvordan man kommer gennem gymnasiet." – Frivillig i læringscafé

De frivillige kan således inspirere børnene/de unge til at se, hvilke uddannelsesmuligheder, de har i fremtiden, og være "gode eksempler" eller rollemodeller. I nogle caféer fortæller de frivillige yderligere, at de bevidst prøver at holde en ordentlig tone, samt bruge deres mobiler mindre, når de er sammen med eleverne. Her oplever de ligeledes, at eleverne langsomt bliver mere bevidste om deres opførsel.

Eleverne får nye venner i læringscaféen

Et andet aspekt af læringscaféerne er elevernes sociale samvær med de andre elever. På dette punkt er der stor forskel på læringscaféerne. Nogle steder kender eleverne hinanden godt, og går for de flestes vedkommende i samme klasse, mens eleverne i andre læringscaféer kommer fra forskellige klassetrin og ikke kender hinanden fra før. Disse steder er de fleste elever positive over, at læringscaféen giver dem mulighed for at møde nye venner:

"Man møder nye mennesker fra de mindre klasser. Man møder sjove folk, og man møder nye voksne. Man lærer hinanden bedre at kende." – Elev i læringscafé

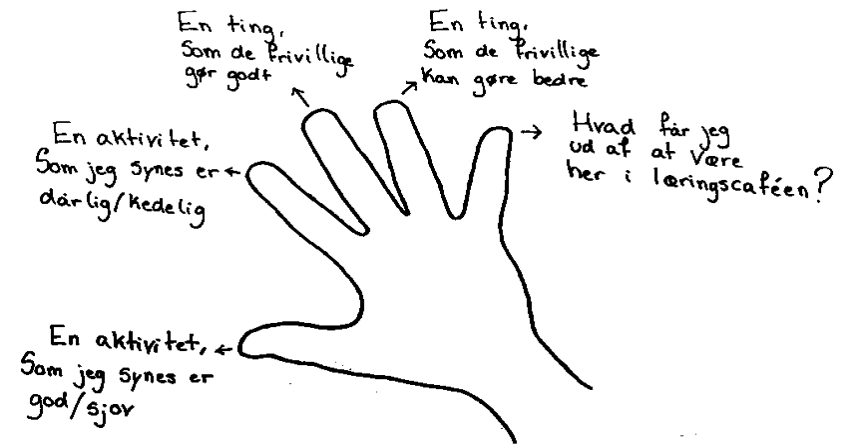

Take-away-aktivitet: Tegn din hånd og svar på spørgsmål om læringscaféen

I forbindelse med fokusgruppeinterviewene med elever i læringscaféer, lavede Moos-Bjerre en take-away-aktivitet. Denne gik ud på at eleverne skulle tegne omridset af deres hånd og for hver finger svare på et spørgsmål. Dette sikrede at alle, selv de mere stille og indelukkede elever, havde mulighed for at komme til udtryk i evalueringen. Til højre ses en hånd, som en elev i læringscafé har tegnet (nederst), samt den skabelon som Moos-Bjerre havde medbragt til take-away-aktiviteten (øverst).

På tværs af fokusgruppeinterviewene med elever gik flere forskellige tendenser igen i denne aktivitet. Ud fra fingeren med spørgsmålet "En ting, som de frivillige gør godt" har alle elever skrevet, at de frivillige gør alt godt og er super gode til at hjælpe. I forlængelse af dette, har mange elever, på tværs af læringscaféer, svaret "ingenting" ved spørgsmålet "En ting, som de frivillige kan gøre bedre".

Til spørgsmålet "Hvad får jeg ud af at være her i læringscaféen?" skriver en stor del af eleverne, at læringscaféen giver dem hjælp til at lave deres lektier. Derudover skriver en del elever, at læringscaféen har været med til at give dem nye venner. Ved "En aktivitet, som jeg synes er god/sjov" nævner stort set alle elever aktiviteter, som bygger på aktiv læring, såsom jeopardy, kahoot eller andre lege. Hænder, som elever har tegnet og svaret på spørgsmål ud fra, fremgår flere steder i rapporten som illustrationer.

Samarbejde med skoler og kommuner om læringscaféerne

Overordnet om skolesamarbejdet

På de følgende sider belyses erfaringer fra samarbejdet mellem RBU og skolerne, som det kommer til udtryk i interviews med lærere, skoleledere og frivillige.

Skolerne vil anbefale andre skoler et samarbejde

Overordnet tilkendegiver skolerne hver især, at de er glade for samarbejdet med RBU om læringscaféerne, og langt de fleste af skolerne vil anbefale etablering af dette samarbejde til andre skoler.

Motivationen bag samarbejdet er varierende på tværs af skolerne. Dog er det mest fremherskende princip, at læringscaféerne er en vigtig indsats, der kan give eleverne en ekstra og nødvendig støtte samt aflaste forældrene. Samlet set er det vigtigt for skolerne, at udsatte, sårbare eller udfordrede elever trives, og at negativ social arv brydes, hvilket flere af skolerne ser læringscaféerne som en understøttende faktor for. En kontaktperson sætter ord på dette på følgende måde:

"Jeg hylder tanken om, at vi skal kere os om hinanden. Vi er en offentlig institution, men derfor kan vi godt have samarbejdspartnere (...) Det er en måde at arbejde med mangfoldighed, tolerance og variation på."
- Kontaktperson på skole med læringscafé

Skolerne vurderer, at det er et godt tilbud bl.a. til elever, der har det vanskeligt i skolen eller har vanskeligt ved at få hjælp til lektier i hjemmet. Samtidig kan læringscaféer også fungere som tidlig indsats for elever, som endnu ikke har store udfordringer, men hvor lærere eller pædagoger kan have en bekymring om, at de kan få det senere i deres uddannelsesforløb.

"Det giver eleverne en ekstra støtte og forældrene noget aflastning den vej." – Kontaktperson på skole med læringscafé

De fleste skoler oplever, at den største fordel ved indsatsen er de frivilliges engagement og elevernes positive udbytte af kontakt med de frivillige:

"Noget af det eneste af læringscaféen jeg ser, er de frivillige, som står i række foran lokalet for at tage imod eleverne. Jeg tror virkelig børnene føler sig velkomne." – Kontaktperson på skole med læringscafé

"Jeg er imponeret over deres engagement. Til jul havde de julebingo og pakker med til alle børnene. De går bare op i det." – Kontaktperson på skole med læringscafé

Overordnet om skolesamarbejdet

Et tæt samarbejde mellem skole og frivilliggruppe er det vigtigste for en velfungerende læringscafé

Det er vigtigt at fremhæve, at evalueringen finder, at det er afgørende for en velfungerende læringscafé at have et tæt samarbejde mellem skole og de frivillige. Dette kan anskues som værende et succeskriterie for en god læringscafé.

Et tæt samarbejde og opbakning fra skolen er bl.a. med til at øge motivationen hos de frivillige, og det får dem til at føle sig anerkendt. Modsat savner de læringscaféer, som har et mindre tæt samarbejde med skolerne, at samarbejdet bliver tættere. De frivillige nævner bl.a., at de ønsker større indsigt fra skolen, om hvem eleverne er som personer, for at kunne forstå dem bedre. Ligeledes kan de frivillige have svært ved at matche elevernes faglige niveau, og de kunne derfor godt tænke sig større indsigt i, hvad de arbejder med i skolen.

Et sådant samarbejde kan komme til udtryk på flere måder, hvor det mest afgørende er, at både skole og frivillig projektleder svarer på mails, har personlig kontakt af og til, og at de frivillige har en fast kontaktperson. På nogle skoler har de frivillige fået eget lokale stillet til rådighed til læringscaféen. En læringscafé hængt billeder op af de frivillige foran lokalet. Dette indikerer tydeligt det tætte samarbejde mellem de frivillige og skolen, og at skolen bakker op om initiativet.

Der er forskellige modeller for, hvor tæt indholdet af læringscaféen ligger på indholdet i undervisningen i skolen. Her er der også store holdningsforskelle mellem de frivillige – nogle steder skal læringscaféen bevidst have et helt andet indhold, mens den andre steder skal ligge mere tæt på undervisningen og understøtte eleverne i timerne. En frivillig sætter ord på dette dilemma:

“Vi kunne godt tænke os mere samarbejde med skolen. Fx kende deres læreplaner eller undervisningsmateriale. Jeg tror egentlig, at det ville være godt, hvis vi lavede mere af det samme. Det ville nok være det skub, børnene skulle bruge i forhold til skolen. At kunne følge bedre med i en time og måske endda være foran. Det er også svært for os at kende niveauet for klassetrinnene.”
- Frivillig i læringscafé

På nogle skoler kontakter de frivillige skolen, hvis der er en problematik, og de sørger for, at konflikter bliver taget i opløbet. Skolen fungerer her som sparringspartner og som en sikkerhed, som de frivillige altid kan trække på i svære situationer:

“De [frivillige] er meget opmærksomme på os. Hvis de er gået skævt på en aktivitet, er de lynhurtige til at skrive: “Har du et råd til, hvad vi kan gøre bedre næste gang?” Og næste gang har de løst det.”
- Kontaktperson på skole med læringscafé

Opstartsfasen af samarbejde med skole

Forventningsafstemning med alle parter om indhold og formål er vigtig

Undersøgelsen tyder på, at der for flere skolars vedkommende mangler en specificeret forventningsafstemning mellem skolerne og RBU i forhold til indholdet i læringscaféerne, dvs. det, som de frivillige laver med eleverne i caféen. På en af skolerne har forældre og elever eksempelvis forventet, at eleverne i læringscaféen skulle hjælpes med lektier, mens de frivillige er mødt forberedte op med aktiv læringsøvelser. Det stiller både elever og frivillige i en problematisk situation. En kontaktperson på en skole siger om opstarten:

"Både elever og de frivillige tabte lidt pusten i starten, fordi der var dårlig forventningsafstemning (...) Læringsaktiviteterne var også lidt ved siden af, fordi elevernes motivation nok især er at slippe for lektier hjemme og få hjælp til den eksisterende mængde af skolearbejde." - Kontaktperson på skole med læringscafé

Det er dog samtidig tydeligt på baggrund af interviews og informationsmateriale at RBU i forvejen gør meget ud af at eksplicite over for skolerne, hvad læringscaféens formål er, og hvad caféen kan bidrage med. Indtrykket i evalueringen er dermed, at der kan være information som gives til skolen eller kontaktpersonen af RBU, men som aldrig "siver" ud til lærere og forældre. At arbejde med dette vil sandsynligvis kunne minimere oplevelserne af uoverensstemmelser mellem forventninger og virkelighed blandt skole, frivillige, elever og forældre.

Såfremt at formålet med læringscaféerne er, at det netop ikke "bare" er en lektiecafé, bør dette understreges ved samarbejdets begyndelse, og det bør sikres, at denne information når ud til alle relevante aktører på skolen. Omvendt kan en tilgang også være at understrege over for de frivillige, at de i samarbejde med skolen skal finde et niveau for indholdet i læringscaféen, og at dette kan variere fra skole til skole.

Opfordring til tæt inddragelse i skolens kultur og målsætninger

En af skolerne har god erfaring med fra start at 'skabe et fælles sprog' sammen med de frivillige, dvs. indføre de frivillige i retningslinjer og værdier for skolen og derved også for læringscaféen:

"Vi forsøgte at klæde dem godt på. Selvom det [læringscaféerne] er noget, der foregår i fritiden er vi underlagt strategier og værdisæt, som de [frivillige] skulle klædes på til. Kommunens dannelsesstrategi skulle de arbejde efter. Det har været konstruktivt." - Kontaktperson på skole med læringscafé

Udover at det er gavnligt for skolen, at de frivillige laver en læringscafé, som er i overensstemmelse med skolens kultur og målsætninger, så er det også med til at få de frivillige til at føle sig velkomne og som en del af skolen. Dette påvirker de frivilliges ansvarsfølelse overfor eleverne positivt.

Rekruttering og henvisning af elever

Problematikker omkring bestemte elevtyper

Undersøgelsen viser, at nogle læringscaféer har mindre gode erfaringer med bestemte typer af elever, som bliver henvist til cafeen af skolen. Dette omhandler især børn, der er meget udadreagerende. De dårlige oplevelser skyldes i de fleste situationer, at de frivillige ikke har de optimale pædagogiske færdigheder, som sådanne situationer kræver. Desuden oplever flere frivillige, at de mangler viden om konflikthåndtering. De frivillige rekrutteres netop ikke på baggrund af erhvervede pædagogiske kompetencer og kan derfor ikke forventes at have en sådan viden at handle på i svære situationer.

Således udtrykker en kontaktlærer behovet for tidlig og tæt kontakt mellem skolens kontaktperson og RBU, for derved at støtte de frivilliges håndtering af problematiske situationer i læringscaféen:

”Jeg har jævnligt kontakt med den frivillige projektleder fra Red Barnet Ungdom. Han er bindeleddet mellem de frivillige og så skolen, hvis kontakt jeg står for. Der var behov for tæt kontakt i starten, hvor vi oplevede, at børnene ikke opførte sig ordentligt, og at de frivillige havde lidt svært ved at håndtere den situation og adfærd.”

- Kontaktperson på skole med læringscafé

Bredere rekruttering af elever

På flere læringscaféer giver de frivillige udtryk for, at de gerne ville have endnu flere elever til at bruge læringscaféen, mens flere ledere og kontaktlærere på skolerne nævner, at det er svært at rekruttere elever til læringscaféerne.

Da tilbuddet er gratis, vil det umiddelbart være til både elevernes, skolens og de frivilliges fordel at flere elever bruger tilbuddet. For mange elever og deres familier vil der sandsynligvis være en række barrierer af forskellig karakter i forhold til at tilmelde eleverne, som det kan kræve meget omfattende indsatser at overvinde. Erfaringen er dog også, at tilgange til rekruttering af elever er meget forskellig fra skole til skole. På nogle skoler er det i høj grad en enkelt kontaktperson, som står for rekrutteringen af elever med den konsekvens, at det især er den pågældende lærers egne elever, som får tilbuddet om at komme med. Andre steder er det en eller flere lærere, der i fællesskab tager initiativ og får elever med i læringscaféen, mens det helt andre gange lader til at være forældrene, der tager initiativet.

Der eksisterer dermed mange forskellige modeller for rekruttering af elever, hvilket man med fordel kunne overveje at rette fokus på med henblik på at hjælpe de enkelte skoler med at finde den mest fordelagtige for dem.

Kommunesamarbejdet om læringscaféerne

Som en del af undersøgelsen er der også foretaget interview med en af de kommuner, som RBU samarbejder med om læringscaféerne. Erfaringerne fra dette behandles i de følgende afsnit.

Visionen og målsætningen bag læringscaféerne er interessant og tiltrækkende

Overordnet opleves læringscaféerne som et interessant tilbud for kommuner, fordi det indeholder elementer som har stor værdi:

”Jeg kan egentlig rigtig godt lide tanken bag projektet. Red Barnet Ungdom har et produkt som vi ikke selv kan levere. Frivillighed i sig selv har en stærk værdi.” - Pædagogisk konsulent i kommune

Derudover er RBU og Red Barnet, et stærkt og velkendt navn, der betyder, at man som kommune føler, at organisationen er garant for et godt produkt. Faktorer som et stærkt navn, et produkt med en interessant og tiltrækkende vision har derfor en stor værdi, når man som kommune udvælger samarbejdspartnere.

Mere kontakt mellem RBU og kommunerne

Et samarbejde på kommunalt niveau om læringscaféer og lektievenner er fordeltagtigt både for kommuner og for RBU, men stiller samtidig store krav til organisering af samarbejdet. Den interviewede kommune oplevede en god kontakt med RBU, når projektet og det samarbejdet præsenteredes, men at det derfra i høj grad blev skolerne og de frivilliges ansvar, at læringscaféerne kører. Den interviewede kommune ønskede at RBU's centrale administration bliver endnu mere synlige i samarbejdet, samt klarere retningslinjer for, hvem der står for hvad i forhold til læringscaféerne.

Under rolle og ansvar ligger eksempelvis rekruttering af frivillige som RBU, som regel, står for. Dog ligger kommunerne ofte inde med nyttig viden om uddannelsesinstitutioner i kommunen eller andre steder, hvor det ville være gunstigt at søge frivillige til læringscaféerne. På den måde ville parterne kunne drage mere på hinandens viden i forhold til de enkelte processer.

I forhold til kommunikationen kunne et tiltag også være at fokusere på at skabe kanaler for positiv kommunikation om læringscaféerne. Kommunerne vil som oftest kun få besked i negative henseender, fx hvis en læringscafé lukkes eller går dårligt. Det kunne med fordel overvejes, at de frivillige, fx halvårligt eller kvartalsvist, skrev en mail til en kontaktperson i kommunen om, hvordan læringscaféerne går herunder også solstrålehistorier om elevens fremgang.

DEL 2: LEKTIEVENNER

Om lektievenner

Hvad er lektievenner?

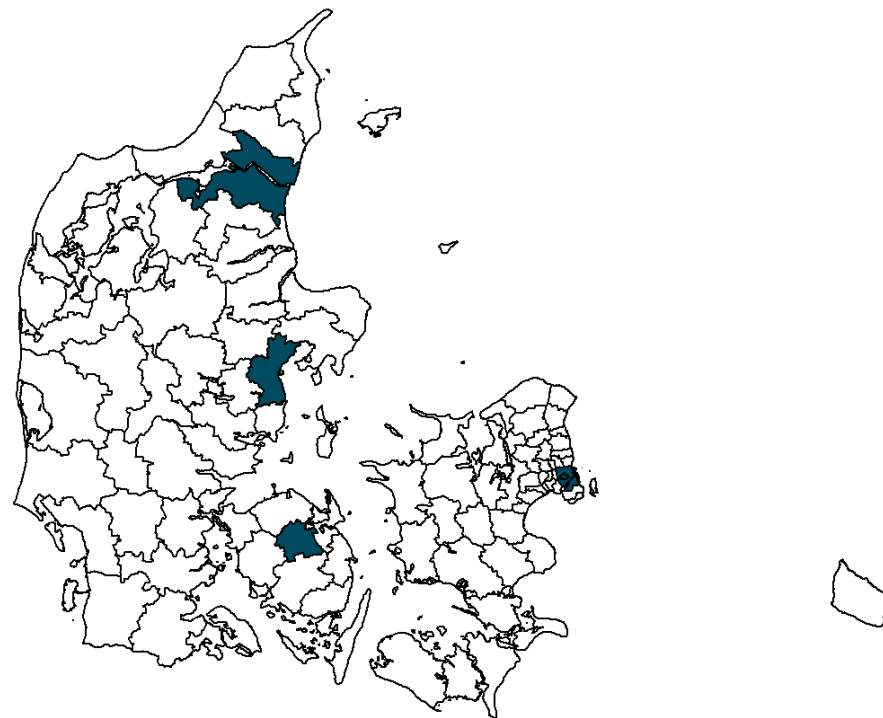
Lektievenner er en frivillig indsats, som i høj grad minder om læringscaféerne. Lektievenner er dog én-til-én undervisning, hvor den frivillige kommer hjem til en enkelt elev. Lektievennerne (den frivillige og eleven) mødes gennemsnitligt ca. en gang om ugen i løbet af et år.

Fokusset er forskelligt: Nogle lektievenner gør meget ud af det faglige indhold, mens andre prioriterer det sociale samvær højere. Dog bygger lektievenner som koncept på, at frivillige kommer hjem til børn og unge fra mindre ressourcestærke hjem og hjælper dem med deres lektier, og på længere sigt højner elevens faglige selvtillid.

Lektievenner findes som projekt i de fire største byer i Danmark, København, Århus, Odense og Aalborg.

Udbredelsen af lektievenner

(september 2019)

Om lektievenner

Den typiske elev

Lektievenner tilbydes til alle alderstrin i skolen fra 0. – 9. klasse, og der er dermed stor forskel på eleverne i lektievenner. De fleste elever har faglige udfordringer i skolen og er blevet henvist til projektet af en lærer. Ofte har eleverne også lidt større udfordringer eller udfordringer af en anden karakter, end de elever, der henvises til læringscaféen, der gør at eleven egner sig bedst til én-til-én-undervisning.

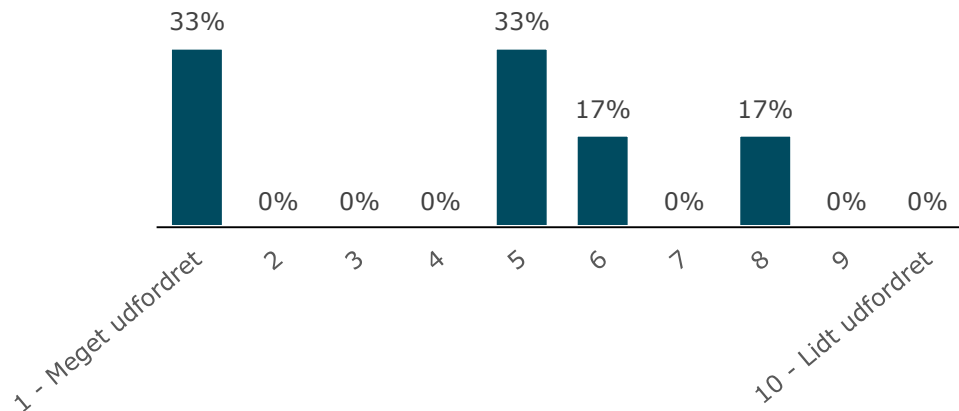
Den frivillige er blevet spurgt til deres vurdering af, hvor fagligt udfordret eleven er. Svarfordelingen er vist til højre. Statistikken bygger på et meget lille antal besvarelser, men giver alligevel et billede af, at det er meget forskelligt, hvor fagligt udfordrede eleverne i lektievenner-projektet er. Nogle vurderes som meget fagligt udfordrede, mens andre er udfordrede på andre måder end fagligt.

Den typiske frivillige i lektievenner adskiller sig ikke fra den typiske frivillige i læringscaféerne. De er typisk mellem 18 og 30 år og studerende på en videregående uddannelse.

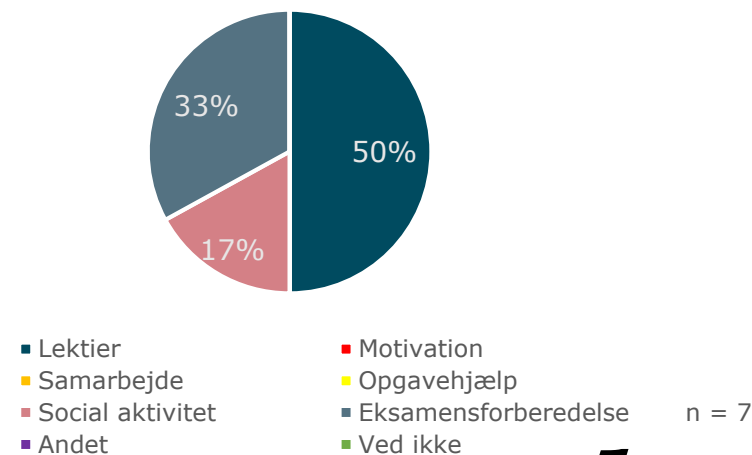
Indhold og fokus i lektievenner skifter mellem fagligt og socialt indhold. Svarfordelingen til højre viser, at størstedelen af lektievennerne fokuserer på eksamensforberedelse (50%), dernæst på lektier (33%) og mindst på sociale aktiviteter (17%). Her må dog tages højde for det lille antal besvarelser.

En faktor, som kan have påvirket at flest lektievenner har arbejdet med 'eksamensforberedelse' er, at dataindsamlingen primært er sket i foråret, hvor de fleste eksamener ligger.

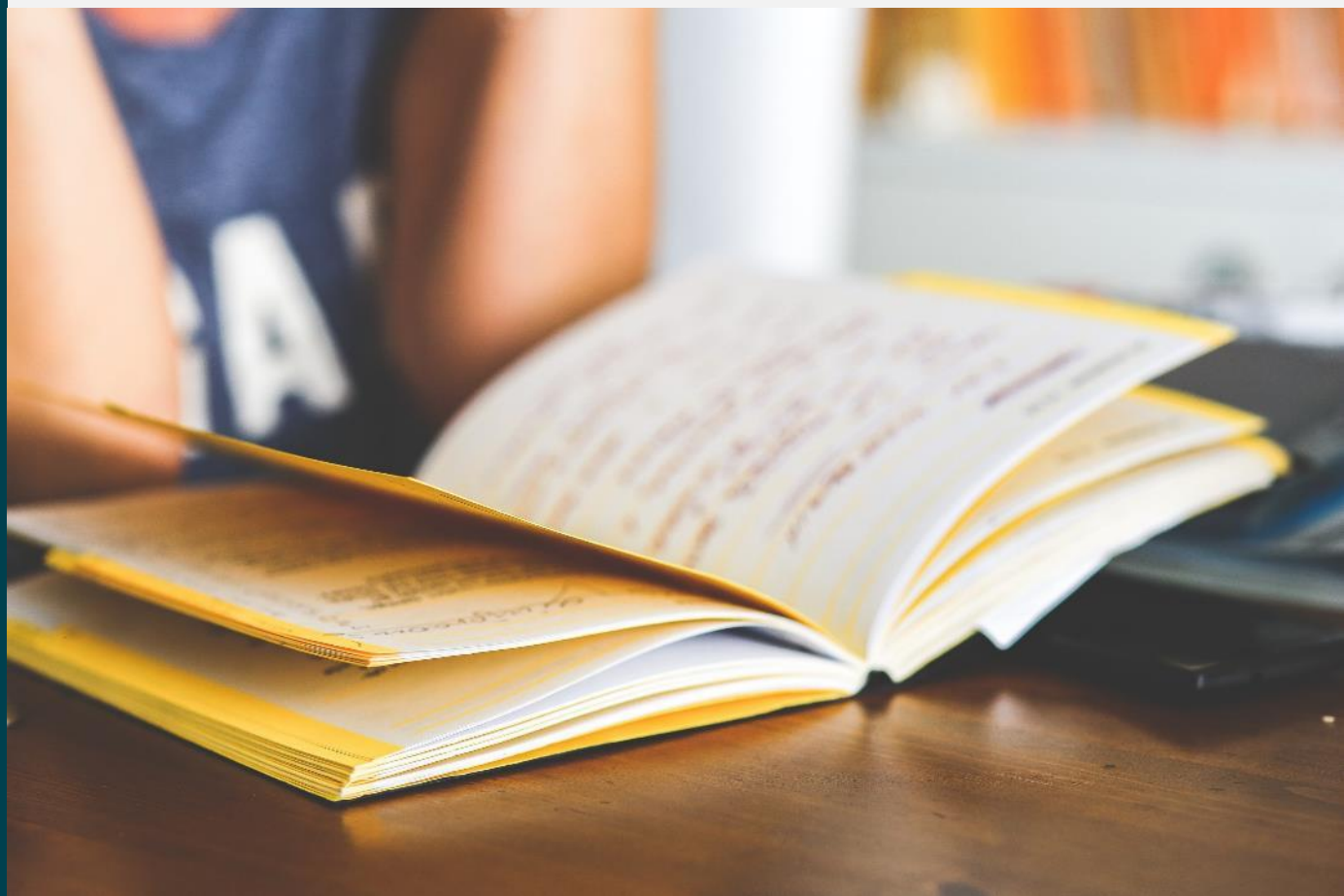
I forhold til de konkrete opgaver, som du har hjulpet din lektieven med i dag, hvor fagligt udfordret er han/hun så?

Hvad har hovedfokus været i dag?

Elevernes udbytte af lektievenner

Elevernes overordnede udbytte

Eleverne har et stort udbytte af at have en lektieven – især personligt

Overordnet viser undersøgelsen, at samtlige elever har et stort udbytte af ordningen. Interviewene giver det indtryk, at det især er i forhold til personlig udvikling, at eleverne rykker sig: De tør række hånden op i timerne, holde præsentationer og får større faglig interesse og selvtillid.

Interviewene afspejler, at det personlige og faglige udbytte påvirker hinanden gensidigt. Således påvirker den personlige udvikling, herunder elevernes selvtillid, positivt deres lyst og motivation for at lære og dermed elevernes faglige udvikling. Ligeledes er faglig udvikling hos eleverne med til at højne elevernes selvtillid og dermed personlige udbytte.

Mange af lektievennematchene er relativt nye (maksimum 2-3 måneder gamle), hvilket betyder, at eleverne på nuværende tidspunkt i højere grad oplever en personlig fremfor faglig udvikling. På tværs af interviewene ses en overordnet tendens til at alle lektievennematch oplever en personlig udvikling hos eleven.

Flere elever oplever, at deres faglige niveau er højnet efter, at de har fået en lektieven

Interviewene afspejler, at en stor del af eleverne, udover en personlig udvikling, også oplever, at de rykker sig fagligt. Her ses en tendens til, at det især er de elever, som har haft en lektieven i lidt længere tid, der oplever et fagligt udbytte. Nogle af eleverne på kommer endda med konkrete faglige eksempler på fag eller emner, som de er blevet bedre til:

”Jeg er blevet meget bedre til matematik. Jeg havde en prøve, hvor jeg klarede mig meget bedre, efter at jeg har fået [lektievens navn], i forhold til før.”

– Elev med lektieven

Eleverne nævner i høj grad matematik, som et fag, hvor de har kunnet mærke en udvikling. Derudover nævner flere elever, at det er blevet sjovere at gå i skole, fordi de nu bedre forstår undervisningen.

Indsigt fra forskningen:

Sammenhæng mellem lektiehjælp og bedre karakterer i matematik

En amerikansk undersøgelse af effekten af lektiehjælp viser, at der eksisterer en positiv statistisk sammenhæng mellem lektiehjælp til udsatte børn og deres karakterer i faget matematik.

Kilde: Effects of an afterschool program on the academic outcomes of children and youth residing in public housing neighborhoods, Children and Youth Service Review 2018

Elevernes faglige udbytte

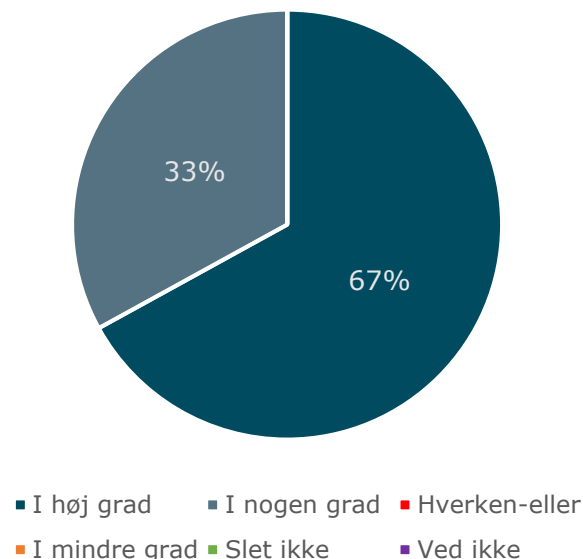
Flere frivillige lektievenner har svært ved at vurdere elevernes faglige udbytte af lektiehjælpen

Det fremgår gennem interviews med lektievennerne, at det er vanskeligt at vurdere det eksakte faglige udbytte for den enkelte elev. Dette kan muligvis begrundes med, at de frivillige lektievenner ikke mødes i regi af skolen. De frivillige har dermed meget lille viden om, hvad eleven lærer, eller hvad elevens udfordringer er. De frivillige bliver heller ikke informeret om elevens eventuelle faglige progression som den bliver oplevet af lærere og pædagoger på skolen. En lektieven siger bl.a.:

“Det er min fornemmelse, at [eleven] har fået lidt ud af det – men jeg må indrømme, at jeg har svært ved at bedømme det. [Eleven] er konkret blevet bedre til brøker.” – Frivillig lektieven

I monitoreringsværktøjet er de frivillige lektievenner blevet spurgt, om de vurderer, at deres lektieven har haft et fagligt udbytte. Fordelingen er vist til højre. Fordelingen viser at størstedelen af de frivillige lektievenner (67%) i nogen grad vurderer, at deres lektieven har fået et fagligt udbytte. Samtidig vurderer 33%, at deres lektieven i høj grad har fået et fagligt udbytte. På den måde afspejler fordelingen fra monitoreringsværktøjet overordnet, at de frivillige lektievenner oplever, at eleven får et fagligt udbytte. Igen må der dog tages højde for det lave antal besvarelser.

Efter din vurdering, i hvilken grad, har din lektieven fået et fagligt udbytte i dag?

n = 7

Elevernes personlige og sociale udbytte

Det personlige udbytte vurderes større end det faglige

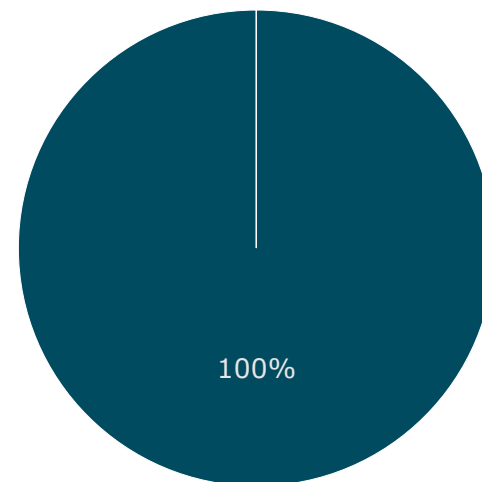
I de seks interview med lektievenner blev eleverne og de frivillige spurgt ind til, om de kunne mærke, at eleven havde udviklet sig personligt og fagligt. Her påpegede flere, at den største fremgang var at spore på det personlige og sociale plan, hvor flere af eleverne oplever at føle sig mere sikre efter at have fået en lektieven.

”Jeg har fået mere lyst til at række hånden op, fordi jeg nu nogle gange ved tingene. Jeg kan nemlig bedst lide at række hånden op, hvis jeg ved tingene ordenligt.”
– Elev med lektieven

Flere af eleverne nævner øget selvtillid i forhold til at række hånden op i timerne som et direkte produkt af, at de føler sig stærkere fagligt efter at have fået en lektieven. En elev fortæller bl.a. entusiastisk om en præsentation, som han havde forberedt sammen med sin lektieven. Da han afholdte præsentationen i skolen, hvor han ellers ikke havde holdt præsentation før, var det en stor succes, hvilket havde givet ham en ny selvtillid i forhold til at fremlægge foran klassen.

De frivillige underbygger ligeledes, at de største forskelle fra start til nu, ses på elevernes personlige udvikling. De nævner bl.a. at eleverne i højere grad tør stille spørgsmål, tør sige fra, når der er noget, de ikke forstår, og de er mindre generte, end hvad de var fra start.

Efter din vurdering, i hvilken grad, har din lektieven fået et socialt/personligt udbytte i dag?

■ I høj grad ■ I nogen grad ■ Hverken-eller
■ I mindre grad ■ Slet ikke ■ Ved ikke n = 7

Adspørgt om de vurderer, at deres lektieven har fået et stort socialt/personligt udbytte af undervisningen, svarer alle syv frivillige i undersøgelsen (100%) ”i høj grad”.

Elevernes personlige og sociale udbytte

De frivillige lektievenner kan noget andet end lærerne i skolen

Når eleverne skal karakterisere deres frivillige lektieven går adjektiver som *sød, sjov og letforståelig* igen.

"Hun er let at forstå. Let at snakke med. Hun er meget anderledes end mine lærere i skolen. Mine lærere er meget seriøse typer, hvilket gør mig lidt nervøs."

– Elev med lektieven

Eleverne betoner, at de frivillige kan noget andet end lærerne. Dette kan bl.a. skyldes den mindre aldersforskel, der er mellem dem og deres frivillige lektieven i forhold til deres lærere i skolen. Det positive ved den mindre aldersforskel kommer især til udtryk ved, at de frivillige i højere grad end lærerne i skolen deler interesser med eleven. Disse interesser er alt fra musik, computerspillet "Fortnite" eller tegning. Dette betyder, at de frivillige, udover at yde faglig hjælp, også bliver en blanding mellem en ven og en lærer. Dette styrkes desuden af, at den frivillige som oftest kommer i elevens eget hjem, og lektiehjælpen kan fx foregå på elevens værelse. Den frivillige og eleven kommer langt tættere på hinanden end eksempelvis en lærer. En frivillig beskriver det således:

"Det er både en voksen-barn relation på en måde, og så en meget venskabelig relation på en anden måde.

Selvfulgelig laver vi lektier, men vi holder også pauser og snakker om fx vores drømme. Der skal være plads til at vi kan tale om vores interesser." – Frivillig lektieven

"Jeg kan mærke at hun nyder at være sammen med mig. Hun stiller mig både faglige og personlige spørgsmål, som jeg tror, at hun føler, at hun ikke kan stille til sine forældre." – Frivillig lektieven

Denne tætte relation mellem eleven og den frivillige lektieven er især positiv i forhold til at skabe en øget tryghed hos eleven, som således får et større udbytte af undervisningen. Derudover påpeger flere af eleverne at den frivillige modsat lærerne i skolen har rigeligt tid til at hjælpe, hvilket flere elever sætter pris på.

Det er helt tydeligt på tværs af interviewene, at mange af de frivillige lykkes med at inspirere eleverne på et fagligt såvel som et personligt plan. Fx sluttede et af de kvalitative interviews af med, at eleven udfordrede den frivillige lektieven til at løse svære gangestykker i hovedet, mens eleven selv sad med en lommeregner og udregnede stykkerne. Her blev det tydeligt at eleven så op til den frivillige og udviste stor begejstring og beundring, hver gang den frivillige regnede stykkerne rigtigt ud i hovedet.

Et andet eksempel var en elev, der havde en frivillig lektieven, som studerede økonomi. På baggrund af dette erklærede eleven, at han nu også drømte om at studere økonomi, efter at have mødt lektievennen.

DEL 3: SÆRLIGT OM DE FRIVILLIGE

De frivilliges oplevelse af indsatsen

I dette afsnit introduceres og opsummeres nogle generelle pointer, som gør sig gældende for både frivillige i læringscaféer og lektievenner.

De frivillige oplever at deres indsats gør en forskel

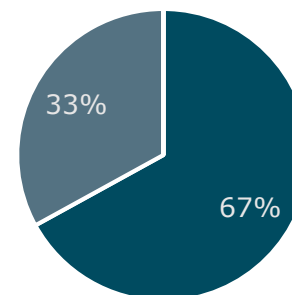
De frivillige er som en del af monitoreringsværktøjet blevet spurgt om de oplever, at deres indsats har nyttet noget. Svarfordelingerne er vist til højre.

Det kan ud fra svarfordelingen øverst ses, at de frivillige lektievenner føler at deres indsats har haft nytte. Her har alle frivillige svaret "I høj grad" (67%) eller "I nogen grad" (33%). Antallet af besvarelser er dog forholdsvis lavt.

I læringscaféerne har flest frivillige ligeledes svaret, at deres frivilligindsats 'I høj grad' (43%) eller 'I nogen grad' (46%) har nyttet noget. Derudover har mindre andele svaret "hverken-eller", "i mindre grad" og "slet ikke".

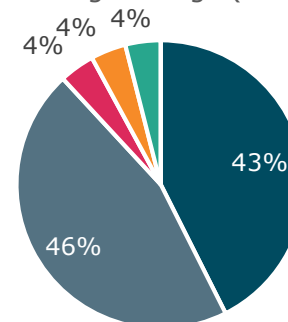
Det kan således udledes, at en stor del af både de frivillige i læringscaféer og lektievenner oplever, at deres indsats gør en forskel.

I hvilken grad føler du, at din frivillige indsats har nyttet noget i dag? (lektievenner)

■ I høj grad ■ I nogen grad ■ Hverken-eller
■ I mindre grad ■ Slet ikke ■ Ved ikke

I hvilken grad føler du, at din frivillige indsats har nyttet noget i dag? (læringscafé)

■ I høj grad ■ I nogen grad
■ Hverken-eller ■ I mindre grad
■ Slet ikke ■ Ved ikke

n = 38

De frivilliges motivation

De frivillige ønsker at hjælpe børn og unge

Alle de frivillige på tværs af interview og projekter udtrykker, at den største motivationsfaktor har været en allerede eksisterende interesse og glæde ved at hjælpe børn og unge.

“Min motivation er, at jeg gerne vil hjælpe især børn, hvor jeg ikke tjener på det, men er her fordi jeg gerne vil gøre en forskel for dem.” – Frivillig i læringscafé

De fleste af dem nævner, at de ikke søgte efter at være frivillig i et konkret projekt, men at tilbuddet tiltalte dem, fordi de anså det som meningsfuldt at hjælpe børn med deres faglighed.

Derudover, betoner de frivillige, at de nyder det sociale samvær med eleverne:

*“Jeg elsker at være her, og jeg glæder mig til at se børnene. Jeg elsker at sidde og snakke med dem. Jeg kan mærke, at jeg har fået et tættere bånd til dem.”
- Frivillig i læringscafé*

De frivillige oplever således selv et positivt personligt udbytte af at være en del af elevernes liv på ugentlig basis.

Fælles baggrund som motivation

Nogle frivillige motiveres af deres egen baggrund og et ønske om at hjælpe børn og unge, der minder om dem selv. Her beskriver eksempelvis en frivillig sig selv, som fagligt udfordret i folkeskolen, mens en anden frivillig beskriver, hvordan det var svært som barn at komme som udlænding til Danmark og starte i en dansk folkeskole. Begge frivillige ønsker at vise børn og unge med samme udgangspunkt som dem selv, at de i fremtiden kan komme til at klare sig godt.

Mange frivillige vil styrke deres CV

Udover at alle de frivillige tænker på det gode formål, nævner flere, at projektet har været mere attraktivt for dem, fordi det ser godt ud på CV'et, eller fordi det vil styrke deres egen faglighed at skulle lære fra sig til børn og unge. Et par af de frivillige er i gang med at uddanne sig til folkeskole- eller gymnasielærere og påpeger, at jobbet er et relevant studiejob, hvor man kan prøve kræfter med, hvad det vil sige at hjælpe børn og unge fagligt. De frivillige, som hjælper de ældre elever, giver især udtryk for, at et fedt element ved projektet er, at det udfordrer dem og deres faglighed. En frivillig siger bl.a.:

“Min motivation er at undervise og lære fra mig. Men det er lidt todelt: Jeg uddanner mig til gymnasielærer, så det er for at prøve det af også. Og for at få noget på CV'et også. Jeg har lige været til en jobsamtale, hvor de lagde meget vægt på erfaringen her fra.” – Frivillig i læringscafé

DEL 4: OPMÆRKSOMHEDSHEDSPUNKTER
TIL RED BARNET UNGDOM

Opmærksomhedspunkter: Læringscaféer I

På baggrund af undersøgelsen opstilles på de følgende sider en række forslag til opmærksomhedspunkter for det fremtidige arbejde med læringscafeerne og lektievenner samt mere generelt med de frivillige i RBU. Opmærksomhedspunkterne ligger således i forlængelse af den samlede analyse og det samlede datamateriale. Flere af opmærksomhedspunkterne er allerede områder, som RBU fokuserer på og arbejder med, og uddybningen af dem her, skal således bidrage med validering af fremtidigt fokus på baggrund af evaluators oplevelse. Det skal samtidig understreges, at en række af de problematikker, som der påpeges er gængse for frivillige indsatser af denne type.

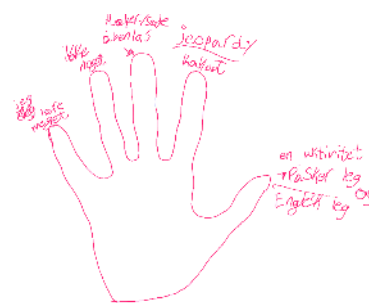
1. Fokusér på at de rigtige elever henvises

Det er helt overordnet gennemgående i evalueringen, at læringscaféerne ikke er et velegnet tilbud til meget udadreagerende elever. Derimod er det et sted for børn og unge, som har en positiv relation til voksne og har behov for personlig, social og/eller faglig udvikling. Dette er der bevidsthed om blandt RBU og blandt flere frivillige, men det kan være fordelagtigt for RBU at holde fast i dette budskab og eventuelt styrke kommunikationen af dette til skolerne. De interviewede frivillige nævner eksempler på udadreagerende elever, som kan ødelægge undervisningen for de andre elever, samt på situationer, hvor de frivillige ikke har tilstrækkelig pædagogisk viden om konflikthåndtering.

2. Hav større opmærksomhed på konflikthåndtering i uddannelsen af de frivillige i læringscaféerne

Flere frivillige nævner, at de savner en større viden om konflikthåndtering. Det kan ikke undgås, at der fra tid til anden opstår konflikter mellem eleverne, og her påtaler de frivillige, at de er i tvivl om, hvordan de skal håndtere sådanne situationer - både i forhold til, hvad man konkret *må* gøre, når man "blot" er frivillig fra RBU, men også hvad ens *ansvar* er som frivillig.

Dette kunne blandt andet være i fokus i forbindelse med de tilbudte uddannelsesdage eller i materiale udsendt til de frivillige.

Opmærksomhedspunkter: Læringscaféer II

3. Hav større opmærksomhed på at sikre en stabil frivilliggruppe

I forlængelse af de frivilliges fokus på elevernes sociale og personlige udvikling er det vigtigt, at læringscaféen er et trygt rum for eleverne. Det er derfor afgørende at indsatsen er stabil og langsigtet. I nogle læringscaféer er der forholdsvis stor udskiftning af frivillige samt lange fraværsperioder blandt nogle frivillige. Yderligere er der flere frivillige, som kun er i projektet i meget kort tid. Dette italesætter eleverne, hvilket kan betyde, at de oplever, at de ikke når at knytte sig til de frivillige eller få opbygget et tillidsfuldt forhold, som er helt afgørende for, at indsatsen virker. I en læringscafé bemærkede børnene blandet andet den store udskiftning:

"Der kommer meget tit nogle nye [frivillige]"
- Elev i læringscafé

I samme læringscafé gav en anden meget stille elev i take-away-aktiviteten udtryk for, at de frivillige skulle *"høre efter, når vi siger stop"*, hvilket kan tolkes som, at de frivillige skal have en bedre fornemmelse for elevernes personlighed og personlige grænser – en fornemmelse, der kun tilegnes gennem længerevarende relationer.

Problematikker med at sikre stabilitet i frivilligt arbejde er velkendte og gennemgående for alle typer frivilligt arbejde. Ikke desto mindre er det et afgørende opmærksomhedspunkt i en indsats som denne.

4. Overvej at assistere mere i rekrutteringen af elever

Der eksisterer vidt forskellige modeller for rekruttering af elever på de forskellige skoler, hvortil nogle fungerer godt og andre mindre godt. På nogle skoler er det udelukkende én lærer, som rekrutterer elever, hvilket resulterer i, at alle elever kommer fra den pågældende lærers klasse. På andre skoler rekrutteres der mere bredt. Flere skoler har problemer med at få elever til at møde op til læringscaféerne. Dette gælder bl.a. i forbindelse den første læringscafé, som afholdes på en skole, hvor rutinen endnu ikke er fastlagt. Der kan derfor være et potentiale i, at RBU assisterer i denne proces og bistår med materialer, der kan motivere flere lærere til at se potentiale og udbytte i læringscaféerne. Desuden ville RBU's assistance kunne være med til at sikre en mere ensartet model for rekruttering, som alle skoler således kunne følge. Eksempler på motiverende materialer kunne være gode eksempler fra andre lærere, der fortæller om gode oplevelser med det supplerende tilbud, og fx 'solstrålehistorier' med elever, der har fået højnet faglig selvtillid og deltager mere i den ordinære undervisning. Derudover kunne en strategi være, at udarbejde materiale, der rettes mere mod forældre samt skaber alliancer med klasselærerne. Klasselærerne kan herved bekræfte over for forældrene, at der er et potentiale i forhold til elevens skolegang og uddannelse, men også berolige med, at tilbuddet er gratis og frivilligt, og hermed ikke behøver tage økonomiske ressourcer eller tid fra andre skoleaktiviteter.

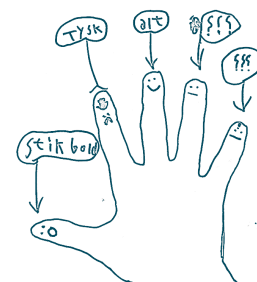
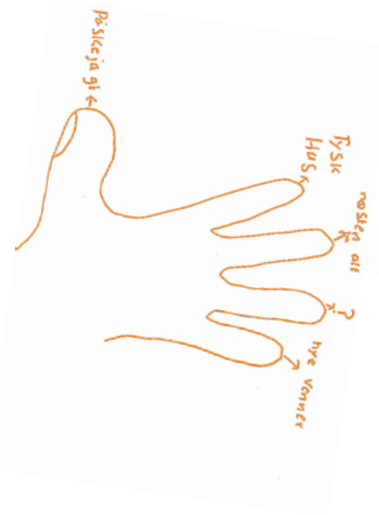
Opmærksomhedspunkter: Læringscaféer III

5. Styrk forventningsafstemning mellem skole, lærere, frivillige, kommune og RBU

Undersøgelsen tyder på, at der for flere aktørers vedkommende mangler en specificeret forventningsafstemning således, at roller og ansvar står klart. Dernæst mener alle aktørerne, at et tættere samarbejde ville være gavnligt i forhold til læringscaféerne.

Konkret mangler der for flere skolers vedkommende en indsats for, at uddybende information om selve indholdet i læringscaféerne – dvs. at målet er at skabe en læringscafé, hvis indhold er et mix mellem både aktiv og alternativ læring og lektiehjælp, også siver ned til "menige" lærere og forældre til elever i læringscaféerne, og ikke blot forbliver hos skolens ledelse.

RBU kan derfor overveje, om der kan arbejdes med at sørge for at forventningsafstemningen, om hvad læringscaféens formål er, og hvad cafeen skal bidrage med på skolen, når ud til alle aktører. Således kan man minimere oplevelsen af uoverensstemmelser mellem forventninger og virkelighed blandt skole, lærere, frivillige, elever og forældre.

Opærksomhedspunkter for lektievenner I

På baggrund af undersøgelsen er opstillet en række forslag til opmærksomhedspunkter for lektievenner.

1. Hav fokus på støtte til den svære rolle som motivator

Flere frivillige udtrykker, at de savner en større viden om, hvordan man arbejder fagligt med folkeskoleelever samt, hvordan man motiverer dem bedst til at lære, da flere har oplevet en følelse af utilstrækkelighed i forhold til, hvordan de motiverer eleven.

På baggrund af at lektievenner beskæftiger sig med elever, som har det fagligt svært, følger ofte også, at disse elever ikke finder en glæde ved at lave lektier. Flere af de frivillige nævner, at det er en svær rolle at være den person, der skal hjælpe en elev, som er fagligt udfordret, og siger i den sammenhæng, at de savner at blive bedre klædt på i forhold til, hvordan man bedst muligt motiverer og hjælper børn fagligt.

En frivillig fortæller, at han flere gange er kommet hjem til sin lektieven uden at være kommet i gang med lektier, fordi eleven siger, at han ikke vil lave lektier eller ikke vil fortælle, hvilke lektier han har for. En enkelt gang er den frivillige gået igen uden at have set eleven, fordi han blev på sit værelse og spillede computerspil:

“Det ender ofte med at [elevens navn] skændes med sin mor, når jeg kommer. Han har ingen motivation. Nogle gange sidder jeg en halv time, før han vil være med.

Nogle gange går jeg uden at hjælpe ham.”

- Frivillig lektieven

De øvrige frivillige fortæller ikke om ligeså store udfordringer i forhold til motivation, men problematikken er gennemgående.

Nogle frivillige savner således at blive bedre klædt på i forhold til, hvordan man bedst muligt motiverer og hjælper børn og unge fagligt, samt en større indsigt i aktiviteter, som kan være med til at motivere eleverne yderligere. Dette får de i forvejen både ved uddannelsesdage og et “månedens tip” på e-mail, men der er alligevel flere frivillige, som nævner denne problematik.

Flere frivillige oplever dog, at eleven, som de hjælper, bliver mere motiveret, jo flere gange de ses, således at de har set en positiv udvikling i motivationsgraden. Dette ses bl.a. ved, at nogle af eleverne selv er begyndt at foreslå aktiviteter, mens andre sidder klar med blyanter og bøger, når den frivillige ankommer. En løsning kunne således være, at RBU også fokuserede mere på at gøre opmærksom på, at motivationen ofte kommer, “når man lige er kommet i gang”. Størstedelen af de frivillige nævner således, at de oplever at eleven langsomt bliver mere og mere motiveret jo længere i forløbet, man kommer.

Opærksomhedspunkter for lektievenner II

2. Hav fokus på at støtte det store ansvar som frivillig

Som frivillig, der skal hjælpe et udfordret eller sårbart barn eller ung med vedkommendes personlige, sociale og faglige selvtillid, følger et stort ansvar. Nogle lektievenner føler, at de til tider skal være garant for en større udvikling hos eleven, end hvad de kan tilbyde som en frivillig lektieven. Nogle frivillige nævner, at de savner en større viden om, hvordan man arbejder særligt med udsatte eller sårbare børn og unge, og en større klarhed om deres ansvar og rolle i forhold til eleverne. Indsatsens karakter betyder, at den frivillige ofte hurtigt kommer meget tæt på eleven, bl.a. fordi de kommer i deres hjem, møder deres familier osv., hvilket kan sætte nogle frivillige i en vanskelig position.

En frivillig fortæller, at det har været et stort ansvar, "blot" som frivillig i RBU, at skulle hjælpe et udfordret barn eller ung med sine faglige problemer.

Vedkommende ville gerne have været klædt bedre på i forhold til at håndtere den til tider svære relation, som kan opstå, hvis man som frivillig føler, at det er ens ansvar, at det pågældende barn eller den unge skal klare sig godt i skolen.

"[Eleven] har rigtigt svært ved skolen og har rigtigt svært ved mange af fagene. Det har været rigtigt svært for mig som lektieven at hjælpe med alle fag. Det er et meget stort ansvar."

- Frivillig lektieven

RBU kan med fordel overveje at fokusere yderligere på dette aspekt til uddannelsesdagene, således at de frivillige føler sig bedre klædt på i forhold til, hvad deres ansvar som frivillig er.

Opærksomhedspunkter for lektievenner III

3. Overvej muligheder for et tættere samarbejde med skolerne

På samme måde som de frivillige savner en øget viden om, hvordan man hjælper og motiverer udsatte børn fagligt, nævner flere frivillige, at et samarbejde med skolen ville være fordelagtigt. Da projektet ikke foregår i skoleregii, men i fritiden og i hjemmet, har ingen af de interviewede frivillige haft kontakt med elevens skole eller lærere.

Flere frivillige udtrykker, at det er svært at hjælpe eleven uden at kende til de konkrete faglige mål for elever på det pågældende klassetrin, samt hvilke slags opgaver og emner, der arbejdes med i skolen. På den måde ønsker de frivillige at kunne rette undervisningen mere direkte mod dét, som eleverne arbejder med i skolen. Et tættere samarbejde med skolen kunne således forbedre indsatsen yderligere for nogle frivilliges vedkommende.

Evalueringen af lektievenner tyder dermed på, at RBU med fordel kan overveje, hvorvidt der bør være et tættere samarbejde mellem skolerne og de frivillige lektievenner. Dette ville være til gavn af to årsager:

- De frivillige lektievenner ville have et bedre grundlag for at kunne hjælpe eleven, hvis en lærer satte lektievennen ind i, hvad der konkret arbejdes med i undervisningen, samt hvilke mål, der eksisterer for elever på det pågældende alderstrin.
- Hvis lektievennen var sat ind i de faglige mål for børn og unge på elevens alderstrin, ville lektievennen lettere kunne vurdere, hvor elevens styrker og svagheder lå, og dermed hvad eleven ville have størst udbytte af at få ekstra undervisning i.

På grund af persondatalovgivning herunder GDPR-loven eksisterer der grænser for hvilken information, skolerne må videregive om eleverne, hvilket RBU selvfølgelig må arbejde ud fra. Dog er dette stadig et opmærksomhedspunkt, da flere frivillige ønsker en større viden om elevernes faglighed fra skolens side.

Andre frivillige giver dog udtryk, for at de netop sætter pris på, at projektet ikke kræver anden indsats af dem end fremmøde og nærvær en enkelt gang om ugen, og at større ansvar og opgaver med hensyn til kontakt og koordinering med skolen således ville være demotiverende for dem. Der er dermed en balancegang i informationsmængden og præferencer blandt de frivillige, som der også må tages hensyn til.

Opmærksomhedspunkter: Særligt om de frivillige

De sidste opmærksomhedspunkter handler konkret om de frivillige unge både i læringscaféerne og lektievenner og går dermed på tværs af de to indsatser.

1. Udbred forståelse for, at udbyttet af indsatsen ofte først viser sig over tid

For begge indsatser gælder, at indsatsen tager en vis mængde tid om at "virke", forstået på den måde at eleverne skal vænne sig til de frivillige og være trygge ved opsætningen, før der kan ses et positivt udbytte. Dette gælder i særlig grad det faglige udbytte. Da mange af eleverne har faglige udfordringer i skolen, vil lektier og læring for mange elever være mere eller mindre negativt og for mange være forbundet med nederlag. Det betyder, at det kan tage noget tid for eleverne, før de er parate til at lære i forbindelse med læringscafé eller lektievenner. I forlængelse af dette er det derfor afgørende for RBU at have denne forventningsafstemning på plads med de frivillige, så de på forhånd er forberedt på dette. Flere frivillige oplever således, at motivationen stiger i takt med oplevet udvikling, men at de lige "skal i gang". Det er derfor afgørende, at de frivillige fortsætter indsatsen og ikke oplever projektet som en fiasko eller føler sig utilstrækkelige.

2. Styrk den daglige kontakt mellem de frivillige og RBU

Nogle frivillige, som ikke er projektledere i en læringscafé, har meget begrænset kontakt med RBU. Dette er helt i overensstemmelse med nogles ønske om, at deres frivillige engagement skal være forholdsvis fokuseret og ikke kræve for meget af deres hverdag. Modsat kan andre have et ønske om at blive klædt mere på til opgaven og føle sig som en større del af en organisation. RBU kan derfor overveje, om der med fordel kunne etableres yderligere kontakt til de "menige" frivillige.

3. Overvej større fleksibilitet i uddannelsesdagene

En del af de frivillige har endnu ikke deltaget i de tilbudte uddannelsesdage. Blandt dem er der flere, som sagde, at de ikke havde mulighed for at deltage – måske endda flere afholdelser i træk, eller at de synes, det er for krævende at skulle bruge en fuld weekenddag på et frivilligt engagement. For at få flere frivillige til at deltage kunne en ide være at tilbyde et alternativ til uddannelsesdage på en eller flere aftener i hverdagene.

Langt de fleste af de frivillige, som har deltaget i uddannelsesdage, er i øvrigt meget positive over for tilbuddet.

METODE OG DATAGRUNDLAG

Metode og datagrundlag

Undersøgelsen bygger på en række forskellige datakilder, som kort gennemgås i det følgende.

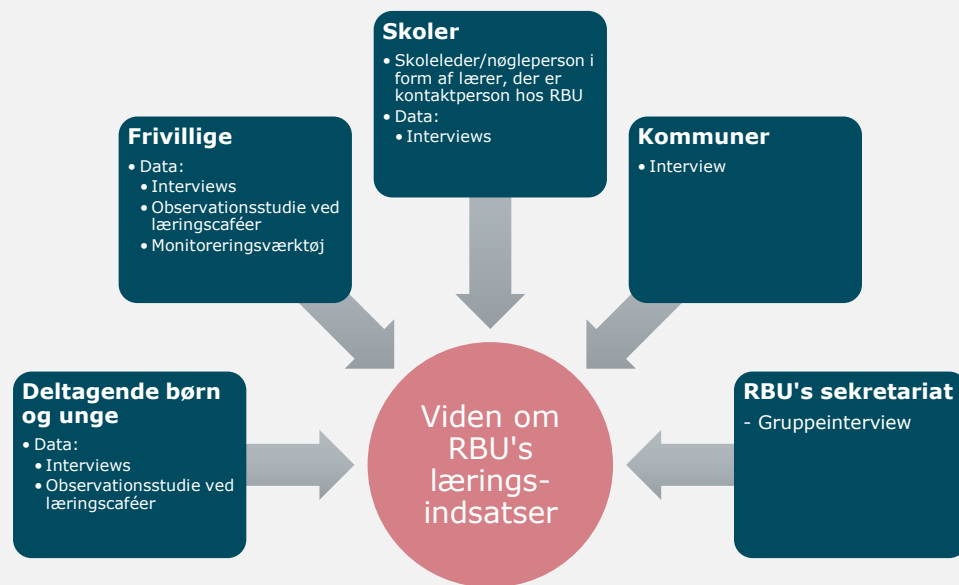
Løbende monitorering af de frivilliges oplevelser

For at foretage løbende monitorering af indsatserne blandt en bred skare af frivillige blev der udviklet en dedikeret app til evalueringen. Her kunne de frivillige gå ind efter hver læringscafé eller efter hvert møde med deres lektieven og svare på 4-5 korte spørgsmål om dagens forløb. De frivillige og RBU's sekretariat kunne følge med i besvarelsene på en tilhørende udviklet hjemmeside.

App'en blev udsendt i marts 2019. På denne del er der kommet i alt 31 besvarelser fra frivillige i læringscaféer og 7 besvarelser fra frivillige lektievenner. Dette forholdsvis lille antal besvarelser må tages in mente i fortolkningen af resultaterne.

Interview med lektievenner og frivillige

I alt 6 lektievenner blev interviewet. Interviewene foregik i elevens hjem, mens både eleven og den frivillige, og i enkelte tilfælde også elevens forældre var til stede. Både frivillige og forældre blev dog opfordret til at træde i baggrunden, så fokus var på elevens oplevelser og udbytte. For at sikre at den frivillige også blev hørt og ville kunne udtrykke eventuel utilfredshed eller bekymringer, blev der efterfølgende foretaget opfølgende enkeltinterview med den frivillige over telefonen. Der blev yderligere foretaget to enkeltinterviews med frivillige lektievenner, hvor det af forskellige årsager ikke kunne lade sig gøre at tale med eleven.

Metode og datagrundlag

Observation og gruppeinterview af elever i læringscaféer

I alt blev 5 læringscaféer besøgt, hvor der først blev foretaget observation og dernæst gruppeinterview. For at distrahere eleverne mindst muligt, antog observatørerne en deltagende, men diskret rolle i læringscaféen. Efter observation foretoges gruppeinterview med alle eller en gruppe af eleverne om deres oplevelser med læringscaféen. Interviewguides var på forhånd tilpasset aldersgruppen i de forskellige læringscaféer. Efter endt interview blev der gennemført en take-away-aktivitet, hvor eleverne skulle tegne omridset af deres hånd og for hver finger svare på et spørgsmål. Dette sikrede at alle, selv de mere stille og indelukkede elever, havde mulighed for at komme til udtryk i evalueringen. Cases var udvalgt med hensyn til geografisk spredning, aldersgrupper og klassetrin. Forinden eller efter læringscaféen blev to eller flere af de frivillige i cafeen desuden interviewet.

Interview med repræsentanter for skoler og kommuner

Der er i alt foretaget 6 interviews med nøglepersoner fra skoler bl.a. skoleledere, viceskoleledere, kontaktlærere mm. De fleste af interviewene blev foretaget i forlængelse af besøgene på læringscaféerne, mens enkelte blev foretaget telefonisk. Derudover er der foretaget et dybdegående interview med en kontaktperson fra en kommunal forvaltning, der indgik i et samarbejde om læringscaféer i kommunen.

Interview med Red Barnet Ungdoms sekretariat

Der blev i projektets opstartsfasen foretaget et gruppeinterview med fire relevante medarbejdere fra indsatsen. Interviewet kortlagde arbejdsgange og fokusområdet i projektet og bidrog til at give en indledende forståelse.

Desk research

Desk researchen kan ses i bilaget og er lavet med udgangspunkt i tidligere undersøgelser, evalueringer og forskningsprogrammer, som har beskæftiget sig med relevante emner, såsom lektiehjælp, udsatte unge eller frivillige. Den indeholder både kvalitative og kvantitative, og danske såvel som udenlandske studier, for at sikre validiteten af det overblik som desk researchen skal give.

Kontakt

Evalueringen er udarbejdet af Moos-Bjerre A/S
Telefon: 3311 1101
Vartov, Farvergade 27A, 1463 København K
2018

Henvendelser angående evalueringen kan rettes til:
Michael Moos-Bjerre
Telefon: 2624 6806
E-mail: michael@moos-bjerre.dk

Bilag: Desk Reserach

Denne desk research er lavet med udgangspunkt i tidligere undersøgelser, evalueringer og forskningsprogrammer, som har beskæftiget sig med relevante emner såsom lektiehjælp, udsatte børn og unge eller frivillige. Vi har inddraget både kvalitative og kvantitative og danske såvel som udenlandske studier for at sikre validiteten af det overblik desk researchen skal give. De enkelte studier er oplyst i nedenstående tabel.

Desk Researchen viser en klar overordnet tendens: at lektiecaféer og lektiehjælp har en positiv effekt fagligt såvel som socialt for udsatte børn og unge. Vi ser desuden, at det sociale aspekt i lektiehjælpen fungerer bedst i frivilligordninger. Dette argumenterer vi for, kan relateres til at frivillige, oftest, motiveres af lyst, samt anser det at være frivillig som en del af deres identitet og værdi- og moralsæt. Således er de frivillige følelsesmæssigt investerede i lektiehjælpen, hvilket kan være med til at skabe et bedre socialt samvær blandt de frivillige og de udsatte børn og unge. Ydermere ses en tydelig sammenhæng mellem elevens faglighed, og hvordan eleven har det socialt. Dette understreger relevansen af RBU's "Mod på Skolelivet"-indsats, som således både hjælper udsatte børn og unge rent fagligt med deres lektier, men også giver mulighed for at hjælpe dem indirekte socialt, ved at højne deres faglige selvtillid.

Titel	Formål	Metode	Vigtige resultater	Ift. RBU – Mod på Skolelivets indsats
Lektiehjælp og faglig fordybelse Rambøll 2014	Litteraturstudiet er lavet til undervisningsministeriet. Formålet er at evaluere reformen fra 2013, som søgte at højne det faglige niveau i danske folkeskoler, samt mindske betydningen af den enkelte elevs sociale baggrund. En del af denne reform, som bl.a. bygger på længere skoledage, er at alle børn får tilbudt lektiehjælp og faglig fordybelse. Rambølls formål var at analysere og indsamle erfaringer inden for lektiehjælp og faglig fordybelse. Analysen blev brugt som inspirationsmateriale, så kommuner og skoler kunne forbedre deres arbejde med den, på det tidspunkt, nye skolereform.	Litteraturstudiet har fokus på viden fra tidligere forskningsprogrammer, evalueringer og undersøgelser fra både Danmark og udlandet. Tre af undersøgelseerne, som de inddrager, omhandler udsatte børn og unge. De hedder henholdsvis; 1) Evaluering af boligsocial lektiecafe, 2) Evalueringer af lektiecafeer/elevcentre i Københavns folkeskoler, og 3) Erfaringer fra 28 lektiehjælpsprojekter for udsatte børn. Analyserne består af individuelle interviews og fokusgruppeinterviews (af elever, lektiehjælper, forældre og ledere), observationer, survey og statistiske undersøgelser (bl.a. elevers afgang- og prøvekarakterer sammenholdt med spørgeskemaer besvarelser fra lærere, elever og forældre).	De tre studier, som arbejder med udsatte børn og unge, argumenterer at lektiecafeer <u>har</u> en positiv effekt både fagligt og socialt for børnene; Fagligt: lærere, elever og lektiehjælper vurderer at der er et fagligt udbytte ved lektiecafeer. Socialt: det er positivt for børnenes selvværd at blive mødt af en voksen, som har interesse og tid til at hjælpe dem. Det sociale aspekt fungerer bedst i frivillige tiltag. Det er et generelt problem at rekruttere børn til cafeerne, hvilket betyder at man 'mister' nogle af de elever, som kunne have haft gavn af lektiecafeen. Dette ses især hos de ældre elever. For at lektiehjælpstilbuddet skal fungere godt, er det nødvendigt med god organisatorisk forankring.	Ift. RBU's indsats er dette litteraturstudie interessant resultatmæssigt. Litteraturstudiet påpeger, med udgangspunkt i flere forskellige undersøgelser, tendenser som indikerer at RBU's indsats har stor relevans. Dette ses eksempelvis ved resultater som; udsatte børn og unge opnår en højere faglighed, hvis de deltager i lektiecafeerne, samt at lektiecafeerne er med til at øge deres selvværd. Udover dette fungerer lektiecafeerne bedre socialt, hvis de drives af frivillige. Dernæst påpeger studiet at god organisatorisk forankring er vigtigt, samt at det kan være et problem at rekruttere elever til lektiecafeerne. Disse forhold, er således relevante for RBU.

Bilag: Desk Reserach

Titel	Formål	Metode	Vigtige resultater	Ift. RBU – Mod på Skolelivets indsats
<p>Analyse af lektiehjælp og faglig fordybelse <i>En beskrivelse af reformelement et fra skoleledernes, lærernes og elevernes perspektiv</i></p> <p>Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd (VIVE)</p> <p>2018</p>	<p>Kvantitativ undersøgelse af lektiehjælp og faglig fordybelsesordningen, som er en del af folkeskoleloven fra 2014.</p>	<p>Spørgeskemabesvarelser fra skoleledere, lærere, pædagoger, forældre, elever (rettet mod elever på mellemtrinnet og i udskolingen). Analyserne dækker år 2014-2017, men lægger mest vægt på år 2016-2017.</p>	<p>Undersøgelsens hovedresultater er:</p> <p>1) Elever, som får mindre lektiehjælp hjemmefra, har lavere faglig selvtilid. De har et dårligere forhold til deres lærere, og lærerne har mindre forventninger til dem.</p> <p>2) Positiv sammenhæng mellem deltagelse i frivillig lektiehjælp og elevernes engagement i skolen, samt gode relationer til deres lærere.</p> <p>3) Der er en statistisk positiv sammenhæng mellem elever, som ikke får stor lektiehjælp hjemmefra, deltagelse i den frivillige lektiecafe og deres prøveresultater i dansk og matematik ift. de elever, som får hjælp hjemmefra.</p>	<p>Resultaterne bakker op om RBU's læringscaféer og lektievenner, idet de viser at især børn med svagere socioøkonomisk baggrund har gavn af frivillig lektiehjælp. Eleverne klarer sig bl.a. helt konkret bedre i dansk- og matematiktest, hvis de har deltaget i den frivillige lektiehjælp (Se resultater).</p> <p>Metodemæssigt er undersøgelsen udelukkende en kvantitativ analyse. Dette gør den til et godt supplement til denne kvalitative resultater.</p>
<p>Etniske minoriteter, frivilligt socialt arbejde og integration <i>Afdækning af muligheder og perspektiver</i></p> <p>SFI</p> <p>2006</p>	<p>Rapportens formål er at afdække integrationsindsatser rettet mod etniske minoriteter i frivilligt socialt regi.</p> <p>Den ønsker at kunne inspirere til, hvordan man i frivilligt socialt regi, kan øge integrationen af etniske minoriteter.</p>	<p>Kvalitativt datamateriale baseret på interviews med projektledere, frivillige og brugere involveret i frivilligt socialt arbejde blandt etniske minoriteter.</p> <p>Kvantitativt datamateriale, som er indsamlet i forbindelse med kortlægning af foreninger og andre frivillige organisationer.</p>	<p>Der foregår en stor integrationsindsats i frivillige organisationers sociale regi, både ift. at inddrage etniske minoriteter som frivillige, men også som brugere af de frivilliges tiltag.</p> <p>Derudover konkluderer rapporten at frivilligt socialt arbejde, med fordel, kan spille en endnu større rolle integrationsmæssigt, end hvad det allerede gør.</p>	<p>Rapporten relaterer sig til RBU's "Mod på Skolelivet"-indsats, ved at den beskæftiger sig med, hvordan frivillige organisationer hjælper etniske minoriteter med at blive integreret i samfundet.</p> <p>Således kan den belyse hvordan RBU's læringscaféer og lektievenner er med til at mindske den sociale ulighed i kommunerne, for udsatte børn og unge med anden etnisk herkomst.</p>

Bilag: Desk Reserach

Titel	Formål	Metode	Vigtige resultater	Ift. RBU – Mod på Skolelivets indsats
<p>Social Capital and Student Achievement: Exploring the Influence of Social Relationships and School Success in Norway and Romania</p> <p>Scientific Research Publishing: Lihong Huang, Diana Damean, David Cairns</p> <p>2015</p>	<p>Studiets formål er at undersøge, hvorvidt der eksisterer en sammenhæng mellem elevers sociale relationer på skolen og deres karakterer. Eleverne er i de ældre klassetrin.</p> <p>Studiet er et komparativt studie mellem Norge og Rumænien.</p>	<p>Studiet er kvantitativt og opstiller en analysemodel mellem variablene; elevens baggrund, sociale kapital og hvor godt eleven klarer sig i skolen.</p> <p>Derudover kontrolleres for køn og etnicitet. De har defineret 'sociale relationer', som elevens relation til egen familie, lærere og de andre elever.</p>	<p>I begge lande eksisterer en tydelig sammenhæng mellem elevers sociale kapital og hvor godt de klarer sig i skolen.</p> <p>Der er en forskel imellem de to lande ift. hvor stor en indflydelse barnets køn og etnicitet har. Men i begge lande klarer piger sig bedre, samt børn med etnisk minoritetsbaggrund klarer sig dårligere i skolen (både fagligt og socialt).</p>	<p>Artiklens resultater belyser vigtigheden af gode sociale relationer ift. elevers læring. Dette er med til at underbygge, især, RBU's lektievenner, hvor eleverne her gerne skulle få et godt personligt forhold til deres lektievenner.</p> <p>Derudover understreger analysen, vigtigheden af at hjælpe udsatte børn og unge, fordi sociale og faglige problemer ofte vil hænge sammen.</p>
<p>Det er jo det frivillige arbejde man er her for</p> <p><i>En kvalitativ undersøgelse af frivilliges oplevelser af det frivillige arbejde</i></p> <p>Speciale fra Aalborg Universitet</p> <p>2017</p>	<p>Et kvalitativt speciale med fokus på hvad, der motiverer frivillige og deres oplevelser med frivilligt arbejde.</p> <p>Specialet er lavet for Ungdommens Røde Kors.</p>	<p>Specialet bygger udelukkende på kvalitative interviews med de frivillige. Man har valgt denne metode for at opnå en dybdegående viden om de frivilliges egne perspektiver.</p> <p>Hele specialet bygger på 8 semistrukturerede livsverden interviews. Derudover, er en person fra sekretariatet hos Ungdommens Røde Kors interviewet.</p>	<p>Det at arbejde frivilligt, anses for de frivillige, som en del af deres identitet. De taler om frivilligt arbejde, som en del af deres værdisæt og moral.</p> <p>Frivillige organisationer bør minimere antallet af krav, som de sætter til deres frivillige, både ift. rekruttering, samt til det frivillige arbejde generelt.</p> <p>I organisationer hvor de frivillige oplever mindre styring og større frihed/ansvar, identificerer de frivillige sig mere med arbejdet, samt bliver ved med at være frivillig i længere tid. Derudover påpeger de frivillige et godt fællesskab, som et vigtigt element.</p>	<p>Specialet er skrevet om frivillige i Ungdommens Røde Kors, således relaterer interviewgruppen sig meget til RBU's egne frivillige.</p> <p>Specialet er relevant for RBU ift. at det belyser de frivilliges synspunkt, med især fokus på hvad der motiverer dem.</p> <p>Det fremgår, at de frivillige ser deres frivillige arbejde som en del af deres værdi- og moralsæt. Denne pointe understreger, at de frivillige er motiverede mennesker, som hjælper de udsatte unge af lyst og med de bedste intentioner. Fremfor at de skal ses som en konkurrent til de faguddannede lærere.</p>

Bilag: Desk Reserach

Titel	Formål	Metode	Vigtige resultater	Ift. RBU – Mod på Skolelivets indsats
<p>Effects of an afterschool program on the academic outcomes of children and youth residing in public housing neighborhoods <i>A quasi-experimental study</i></p> <p>Children and Youth Services Review</p> <p>2018</p>	<p>Studiet ønsker at påvise effekten af lektiehjælp i områder domineret af lavindkomst og etniske minoriteter. Effekten af lektiehjælp holdes op mod elevernes sociale problemer på skolen, samt deres karakterer. Eleverne som undersøges, går fra 0. klasse og op til 12-årsalderen. Med 'afterschool program' menes en hjemmelektiehjælper eller lektiecafeer. Undersøgelsen finder sted i USA.</p>	<p>Undersøgelsen er en 'Quasi-experimental' analyse, mellem to forskellige grupper, for at påvise effekten af 'after schools programs' (lektiehjælp).</p> <p>Således er det et kvantitativt komparativt studie, hvor en gruppe unge, i et udsat boligområde, har modtaget ekstra lektiehjælp, mod en gruppe, som ikke har modtaget lektiehjælp.</p>	<p>Unge som deltager i lektiehjælpscafeer eller har en lektieven, kommer oftere i skole, har en større udvikling i deres læsekundskaber og mindre chancer for at blive forvist fra skolen – end de elever som ikke havde modtaget lektiehjælp.</p> <p>Derudover får de elever, som modtager lektiehjælp, bedre karakterer i matematik.</p> <p>Undersøgelsen viser overordnet at ekstra skolehjælp forbedrer eleveres faglige niveau i udsatte boligområder.</p>	<p>Denne amerikanske undersøgelse er relevant for RBU's indsats grundet dens fokus på unge fra udsatte boligområder. Undersøgelsen viser en tydelig sammenhæng mellem forbedret fagligt niveau og deltagelse i lektiehjælp.</p>
<p>Lærere, undervisning og elevpræstationer i folkeskolen</p> <p>SFI</p> <p>2013</p>	<p>Formålet med undersøgelsen er at belyse, hvad som kendetegner lærere, hvis elever klarer sig godt i folkeskolen. Undersøgelsen tager både udgangspunkt i elever med stærk social baggrund, og modsat elever med svag social baggrund.</p>	<p>Undersøgelsen er gennemført ved at sammenholde lærernes baggrund, ressourcer og undervisning vha. et spørgeskema. Disse data er holdt op mod elevernes karakterer i dansk og matematik ved folkeskole afgangseksamen i 2011.</p> <p>Kvalitativt har de foretaget interviews med lærere, samt lavet observationer på seks udvalgte skoler.</p>	<p>Undersøgelsen har udarbejdet en liste med karakteristika, som en god lærer, ifølge resultaterne bør have.</p> <p>Med særligt blik på elever med svagere social baggrund, opstod følgende resultater, for god læring:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Vigtigt at læren lægger vægt på det faglige, såvel som det sociale i klassen. -Elever fra svagere social baggrund klarer sig desuden bedre, hvis læren lægger større vægt på fællesopgaveløsning, samt arbejder relativt meget med lektier, fremfor blot tavleundervisning. <p>Elever, fra svagere social baggrund, klarer sig desuden bedre, hvis de faglige rammer er tydelige (fx at læren er eksplicit omkring sine forventninger til eleven).</p>	<p>Undersøgelsen er interessant ift. RBU's "Mod på Skolelivet", fordi den fokuserer konkret på, hvordan elever lærer bedst, ift. deres sociale baggrund.</p> <p>Dens resultater om udsatte børn og unge, viser at de har gavn af at lave lektier, især hvis læreren laver en form for 'fælles opgaveløsning', hvor eleverne får hjælp til lektierne. Elever med en svagere social baggrund, har sværere ved selv at afkode normer og læreres forventninger til dem. Med dette kan man argumentere, at en lektiehjælper med god grund, kan hjælpe disse elever, og dermed højne deres faglige selvtilid.</p>